

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro (par Mme Claudia Dall'Agnol), Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. Marc Angel), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger, Claude Meisch (par M. Xavier Bettel) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira (par M. Henri Kox), Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling et Jean-Pierre Koepp.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou décidéiert.

Mir kommen dann zum Projet de loi relatif au droit d'asile et à des formes complémentaires de protection. Hei geet et ëm d'Diskussioun an den zweete Vote constitutionnel. De Statsrot huet den 23. Dezember d'Dispens vum Second vote constitutionnel refuséiert, deementspriedend ass d'Chamber opgeruff haut eng zweete Kéier iwwert dese Projet de loi ofzestëmmen.

Et si bis elo ageschriwwen: den Här Mosar, den Här Bettel, den Här Braz, den Här Henckes an den Här Jaerling. D'Wuert huet fir d'éischt den honorabelen Här Ben Fayot, deen d'Madame Rapportrice, d'Madame Lydie Err, remplacéiert, déi haut wéinst aneren Obligatiounen net kann hei sinn. Här Fayot, Dir hutt d'Wuert.

7. 5437 - Projet de loi relatif au droit d'asile et à des formes complémentaires de protection - Second vote constitutionnel

M. Ben Fayot (LSAP), en remplacement de Mme Lydie Err (LSAP), rapporteuse.- Här President, ech wollt d'Madame Err entschëllegen, déi net aner Obligatiounen huet, mä déi einfach krank ass an net ka bei ons sinn. Dat kënnt vir am Liewen a selbstverständlech musse mer dat zur Kenntnis huelen.

(Interruption)

Merci villmools.

Ech wëll och soen, dass ech hei net d'Berichterstatterin, d'Madame Err, wëll ersetzen. Ech wëll drop hiweisen, dass hire Rapport, dee se am Dezember gemaach huet, wierklech komplett war a virun allem, well jo och an deene leschte Wochen eng Petitioun circuléiert ass, wëll ech drop hiweisen, dass am Fong geholl d'Äntwerten op déi Reprochen, déi och an där Petitioun stinn, an deem ganz extensiven an exzellente Rapport vun der Madame Err bei der éischter Lecture infirméiert gi sinn.

Dee Bericht huet iwwregens och nach eng aner Qualitéit. E weist wéi eng wichteg Roll d'Madame Err bei der Gestatioun vun deem Projet hat. Si huet fir dëst Gesetz vill an nach eppes méi gemaach. Si huet während deem ganze Joer 2005 vill Leit gesinn, mat hinne geschwat, Leit aus der Zivilgesellschaft. Si huet an der Kommissioun drop gehalen, dass all déi Avisen, déi mer während dem Joer 2005, an dat waren der ganz vill, kritt hunn, akribesch ënnersicht goufen. Si huet sech eigentlech och schonn ëm d'Exekutioun vum Gesetz gesuergt a si war ëmmer dofir, fir e Gesetz ze maachen, dat esou mënschlech wéi méiglech wär,

awer och op där anerer Säit en effikasst Gesetz fir déi Asylpolitik, déi mer zu Lëtzebuerg maache sollen.

Ech wëll hir op jidde Fall, als President vun där Kommissioun, hei nach eng Kéier Merci soe fir déi Aarbecht, déi se gemaach huet an déi se och nach ëmmer amgaangen ass ze maachen.

Ech wëll awer och als President vun der zoustänneger Kommissioun d'Aarbecht vu menge Kollegen an der Kommissioun hei ervirsträichen. Sécher ware mer eis vun de Fraktiounen hier net an alle Punkten eens, dat wär jo och an esou engem komplizéierten a wichtige Sujet net méiglech gewiescht, mä ech mengen awer, dass mer eng gutt Zesummenaarbecht haten an dass mer probéiert hunn, een op deen aneren zouzuegoen, an ze probéieren, dee Kompromëss erauszefannen, deen dee beschtméigleche wär, souwuel vun der Problematik vum Asyl wéi och vun der Problematik vun der Effikassitéit vun deem Gesetz.

(M. Niki Bettendorf prend la Présidence)

Mir wëssen, Här President, dass an dëser Matière, wou et ëm Mënsche geet, ëm hiert Schicksal an oft ëm hiert Liewen, jiddereen heibannen an dëser Chamber och säi Gewëssen huet. An zwëschen all de Sensibilitäte musse mer e Kompromëss fannen, deen d'Mënschlechkeet an d'Uerdnungspolitik esou wäit wéi méiglech zesummebréngt. Ech sinn iwwerzeegt, dass mer dat mat dësem Projet fäerdeg bruecht hunn.

Mä, Här President, mir wëssen och, dass an esou enger Matière d'Welt vun haut op muer anescht ka ginn. Ech erënneren drun: An den 90er Joren ass de Westbalkan - also zwou bis dräi Avionsstonnen ewech vu Lëtzebuerg - an eng fierchterlech Kris gestierzt. Dat huet zu Lëtzebuerg an an Europa kee virusgesinn. D'Mënsche sinn do zu honnertdausende geflücht, iwwerall an Europa an natierlech och op Lëtzebuerg.

Mir wëssen och haut, dass um Bord vum Mëttelmier vill jonk Leit aus Afrika no Europa drécken, dass Europa hir eenzeg Hoffnung ass. Iwwerall do och nach an der Welt, wou Aarmut an Hunger, Sträit a Krich, Duercherneen an Haass ass, gëtt et Leit, déi Recht op Asyl hunn; woubäi ech natierlech ënnersträichen, dass mer hei en Asylgesetz maachen, a keen Immigrationsgesetz.

D'Regierung huet jo och annoncéiert, dass se drop schafft, fir dat Gesetz vun 1972 eng Kéier op de Métier ze huelen. Ech huelen un, dass se och scho mat de Préparativen amgaangen ass. Mä dat muss een op jidde Fall ganz kloer hei soen: Dëst Asylgesetz kann net d'Froe vun de weltwäite Migratiounen souwuel an Europa wéi soss anzewouch léisen. Et ass also e Gesetz, wat d'Recht op Asyl no der Genfer Konventioun vun 1950 soll assuréieren an d'Konditiounen dovunner moderniséieren.

Ech mengen, dass dëst Gesetz wuel net onverännert déi nächst zéng Joer wäert iwwerdauern, sou wéi dat Gesetz vun 1996 bis haut 2006 gedauert huet. Ech menge schonn, besonnesch déi europäesch Gesetzgebung, déi ass an engem permanente Wandel - mir transposéiere jo heimat eng Partie Direktiven. An d'Länner vun der Europäescher Union sinn interesséiert, a besonnesch och Lëtzebuerg ass drun interesséiert, dass mer déi Asylproblematik an der europäescher Perspektiv probéieren ze léisen. Natierlech dærf dat keng minimalistesch Perspektiv sinn. Dat muss eng Perspektiv sinn, déi Instrumenter schafft, déi souwuel d'Asylrecht assuréiert wéi och d'Effikassitéit vun der Manéier, wéi dat praktizéiert gëtt.

Ech mengen also, dëst Gesetz - dat kënne mer elo scho soen - wäert mussen evaluéiert ginn. Ech wollt duerfir och eng Motioun vir-

leeën, fir d'Regierung opzefuerderen, dass se an zwee Joer evaluéiert, wéi dat Gesetz sech bewährt huet, wéi déi verschidden Dispositiounen vun deem Gesetz sech ausgewierkt hunn, fir dann eventuell och op Grond vun deenen europäeschen Evolutiounen d'Lektionen doraus ze zéien, an eventuell bei deem Gesetz eng Partie Ännerungen ze maachen, wann dat da sollt méiglech sinn.

Motion 1

La Chambre des Députés:

- *considérant que le projet de loi relatif au droit d'asile et à des formes complémentaires de protection a comme objectif «d'une part, de pouvoir accorder plus rapidement une protection aux personnes qui en ont véritablement besoin, et d'autre part, de faire sortir plus rapidement de la procédure d'asile ceux dont les demandes sont, de façon évidente, abusives ou contraires aux instruments de protection internationale»;*

- *considérant les engagements européens pris au cours des dernières années par notre pays en matière d'asile;*

- *considérant la nécessité d'abroger la loi du 3 avril 1996 et de la remplacer par une nouvelle législation, mieux adaptée à la situation présente;*

- *considérant le large débat au sein de la Chambre comme de la société civile durant toute l'année 2005 sur le projet soumis par le Gouvernement après de nombreuses consultations avec les associations intéressées et l'intérêt grandissant de la société pour ce débat;*

- *considérant que le projet de loi relative au droit d'asile et à des formes complémentaires de protection introduit des procédures nouvelles;*

- *considérant que le délai de neuf mois prévu par le projet de loi avant que le demandeur d'asile puisse obtenir une autorisation d'occupation temporaire ainsi que certaines des modalités du dit accès au travail et à la formation, méritent une attention particulière;*

- *considérant que le fonctionnement d'un centre de rétention devra clairement se distinguer de celui d'une prison;*

invite le Gouvernement:

- *à se donner les moyens pour mettre en œuvre de la façon la plus efficace et la plus humaine la nouvelle loi, et*

- *à procéder à une évaluation de la loi au bout de deux années suivant sa mise en vigueur, tenant compte des évolutions européennes en matière d'harmonisation des politiques d'asile et d'immigration tout comme des enseignements tirés de la mise en œuvre de la loi.*

(s.) Ben Fayot, Marc Angel, Alex Bodry, Laurent Mosar, Jean-Pierre Klein.

Här President, ech wollt awer och der Regierung, a besonnesch den Härën Asselborn a Schmit an hire Fonctionnaires an hirem Ministère, fir hir Aarbecht am Zesummenhang mat dësem Gesetz Merci soen. Si hunn am Virfeld schonn eier d'Gesetz déposéiert ginn ass - wëll ech drun erënneren - vill nogelauscht, an d'Interventiounen vun der Zivilgesellschaft ganz eesch geholl. Si waren och bereet, mat der Kommissioun zesummen d'Gesetz ze verbessern, Amendementer also mat op de Wee ze ginn, wat natierlech d'Prozedur an d'Längt gezunn huet zu engem Zäitpunkt, wou et offensichtlech war, dass mer eng méi schnell a méi effikass Prozedur bräichten.

D'Regierung huet sech zugläich och an deenen zwee éischte Jore

vun hirer Existenz nei Leit an nei Mëttele ginn, fir d'Dossiere vun den Demandeurs d'asile méi schnell ze behandelen, an esou ze verhënnern, dass Leit jorelaang an der Prozedur bleiwe mussen, mat all deene mënschleche Problemer, déi dat mat sech bréngt an déi mer kennen.

Här President, zwëschent dem éischte Vote an dem zweeten ass um reng legislative Plang näischt geschitt, esou dass et net néideg war en zweete Rapport ze maachen. Ech well just awer ënnersträichen, dass mer den Délai tëschent dem éischten an dem zweete Vote an der zoustänneger Kommissioun vun der Aussen- an Immigrationspolitik, grad wéi an der Erzéiungs- an Aarbechtskommissioun genotzt hunn, fir zwee Reglementer ze ënnersichen, déi d'Regierung erlooss huet: Dat eent betrëfft den Accueil vun den Asylsichenden, dat ass e Reglement vum Familljeministère, deen duerfir zoustänneg ass. An dat anert betrëfft den Accès zur Formation am Zesummenhang mam Artikel 14, fir dat den Educatiounsministère zesumme mam Aarbechtsministère zoustänneg ass.

Här President, eng Delegatioun vun der Kommissioun huet och eng Rees op Zürich gemaacht, fir do e Centre de rétention ze besichen, an eng Initiativ vun der Stad Zürich, fir Asylanten eng Beschäftegung ze offéieren; dat och op eng Initiativ vun der ASTI, déi sech doranner staark engagéiert huet. Eng weider Rees op Genève ass geplangt. Mir wëllen och als Deputéiert aus den Experienzen an de Feeler vun onsen Nopeschlänner léieren, fir hei zu Lëtzebuerg souwuel beim Centre de rétention wéi och bei dem Zougang zum Aarbechtsmaart oder zu Travaux de proximité nei Weeër ze goen. D'Kommissioun beméit sech drëm, well se weess, dass déi zwee Punkten do kruzial fir den Erfolleg vum Gesetz sinn.

Här President, de Centre de rétention zum Beispill ass e ganz contestéierte Punkt. Mir musse wëssen, dass dee Centre de rétention kee Prisong soll sinn. E soll derzou dëngen, Leit, déi elo am Prisong sinn, do erauszehuelen. D'Gesetz gesäit vir, dass Asylanten, déi déboutéiert ginn, kuerz eier se an hir Heemecht zrëckgefouert ginn - wann dat da méiglech ass - do ënnerbruecht ginn. Och sollen do Leit ënnerbruecht ginn, déi hir Identitéit verheemlechen, fir domat eng Asylprozedur onméiglech ze maachen. Datselwecht gëllt fir Leit, déi illegal an d'Land kommen.

Egal wat d'Grënn sinn, fir d'Leit do zrëckzehalen, soll dee Centre anstänneg an human Bedingunge mat engem anstännegen Encadrement während enger Zäit bidden. A fir erauszefannen, wat déi Konditiounen sinn, geet d'Kommissioun déi Visité maachen, geet se Centre-de-rétentionë vergläichen, fir dann eben och hir Meenung der Regierung dozou ze soen.

En anere Punkt, deen och ganz vill contestéiert war, ass och d'Beschäftegung an d'Beruffsausbildung vun den Asylsichenden. Dëst ass eng Neierung am Gesetz. Si gëtt wuel kritiséiert, well se munchen net wäit genuch geet. Mä et ass en Duerchbroch par rapport zu där heiteger, zu där vergaangener Situatioun.

Mir haten och, fir dat ofzeschléisen, leschte Méindeg op Wonsch vun onse Kollege vun der grénger Fraktioun eng Diskussioun iwwert d'Problematik vun de Pays d'origine sûrs. Dat sinn déi Länner, aus deenen am Prinzip keen Demandeur d'asile ka kommen, well se supposéiert sinn d'Mënscherechter grad ewéi déi demokratesch Rechter ze respektéieren. Dat si Länner, aus deenen no onsen Normen also keng politesch Verfollegt kënne kommen.

D'Lëtzebuerger Regierung wëllt keng esou eng Lëscht eleng op-

stellen - dat hate mer och an der Diskussioun an der Kommissioun -, gradesou wéineg wéi déi aner Länner vun der Europäescher Unioun. Duerfir gëtt probéiert, sou huet de Minister Schmit ons dat an der Kommissioun erkläert, eng europäesch Lëscht opzestellen. Dëst misst eigentlech eng weltwäit Lëscht vu Länner sinn, déi deenen Normen entsprechen, déi déi europäesch Länner verlaangen. A jiddferee versteet, dass dat eng schwierig Aufgab ass. Anscheinend hunn och d'Justizministeren viru kuerzem décidéiert d'Virbereedung vun där Lëscht unzegoen. Et wär natierlech interessant, dass mer géife regelméisseg au courant gesat ginn iwwert de Progrès vun där Aarbecht.

Dat waren e puer Elementer, Här President, déi ech nach wollt zu deem Projet de loi hei soen. Als Vertrieder vun der Madame Berichterstatterin Lydie Err, als Spriecher vu menger Fraktioun wëll ech soen, dass mer dese Projet wäerte stëmmen. Mir fannen, dass et e Projet ass, deen d'Asylrecht konsolidéiert, deen nei Statuter aféiert: Protection temporaire, Protection subsidiaire, Statut de tolérance, deen och eng Perspektiv an e Recht op Aarbecht gëtt, deen elo d'Prozeduren accélériert, an doduerch erlaabt, eng Partie Problemer aus der Welt ze schafen. Ech mengen, dat sinn alles Avantagé vun dësem Projet, an duerfir wäert meng Fraktioun dese Projet och stëmmen. Ech soen lech Merci .

M. le Président.- Merci, Här Fayot. Als éischte Riedner ass den Här Mosar ageschriwwen. Här Mosar, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

(M. Lucien Weiler reprend la Présidence)

M. Laurent Mosar (CSV).- Här President, Dir Dammen an Dir Härën, de Projet de loi, dee mer haut fir d'zweet sollen ofstëmmen, huet eng ganz laang Virgeschicht, op déi beim éischte Vote déi allermeeschte Riedner in extenso agange sinn, sou datt ech lech haut deen Exercice kann erspueen a mech a sech just wëll mat deenen Oppositions formelles beschäftegen, déi zum Refus vun der Dispens vum zweete Vote constitutionnel vum Statsrot gefouert hunn.

Ech wëll awer och am Numm vun eiser Fraktioun nach eng Kéier der Madame Err Merci soe fir déi Aarbecht, déi si no der Adoptioun vum Rapport gemaach huet an där ganzer Diskussioun iwwert d'Asylrecht, an och vun dëser Plaz aus an eise Numm hir eng gutt Besserung wënschen.

De Statsrot huet am Wesentleche Problemer mat zwee Punkten aus deem Projet de loi. Fir d'alleréisch mam Ofschafe vum duebelen Degré de juridiction an da mat der Ausdehnung op zwielef Méint vun der Dauer vun der Rétioun.

Zum duebelen Degré de juridiction wëll ech dat nach eng Kéier kuerz an Erënnerung ruffen, wat ech scho beim éischte Vote gemaach hunn, nämlech datt mer viru fënnef Joer, wéi déi zoustänneger Kommissioun sech géint déi deemools geplangten Ofschafung vum duebelen Degré de juridiction gewiert hat, awer im Nachhinein huet misse constatéieren, datt duerch deen duebelen Degré de juridiction et zu Situatiounen komm ass, wou Demandeurs d'asile heiansdo bis véier, fënnef Joer an enger Prozedur sinn. A mir hunn och dofir an der zoustänneger Kommissioun gemengt, et wär net gutt, wann ee géif bei deem Bäibehale vun deem duebelen Degré de juridiction bleiwen an et gëtt och dofir dräi ganz gutt Argumenter, déi ech hei nach eng Kéier wëll widderhuelen.

Dat éischt wesentlecht Argument - an dat ass virun och schonn ugeklonge beim Kolleg Ben Fayot - ass natierlech d'Verkürzung vun den Délaien. Mir wëssen allegueren, datt eng Procédure d'appel

awer mol liicht ka bis zu engem Joer daueren. An ech sinn och net mat deenen averstanen, déi mengen, et kéint een hei eng Aart Procédure accélérée aféieren. Ech mengen, et kann een net hei fir ee Gebitt eng speziell Prozedur aféieren; dat wär net gutt. A mir verwieren eis och géint d' Aféierung vun iergendwéi engem «Appel-ra-bais». Duerfir si mer och do carrément dergéint.

Et gëtt awer och nach en zweet wesentlecht Argument, an dat ass nämlech, datt an deenen allermeeschten europäesche Länner et am Asylrecht keen duebelen Degré de juridiction méi gëtt. An ech weisen do nach eng Kéier op d'Beispill vu Frankräich, wat jo oft als d'Wéi vun de Mënscherechter considéiert gëtt. A Frankräich gëtt et en matière d'asile keen duebelen Degré de juridiction méi, wat dann och dozou gefouert huet, datt do déi allermeeschten Demandë schonn an engem Délai, dee kaum iwwer sechs Méint erausgeet, kënne bewältigt ginn. An dat ass jo eigentlech e Punkt, deen eis alleguerten um Mo läit.

En drëtt Argument, an dat ass vläicht dat allerwichtigst, wat ganz oft vergiess gëtt, ass, datt jo eigentlech déi Ofschafung vum duebelen Degré de juridiction just bei deenen Demandë spillt, déi manifestement irrecevabel sinn. An ech wëll awer emol nach eng Kéier vläicht widderhuelen, a wat fir enge Fäll datt dat sech ofspillt. Do geet et fir d'alleréischte ëm déi Demandeurs d'asile, déi an engem aneren EU-Land schonn hir Demande ofgewise kritt hunn, dann awer och géllt et fir all déi, déi einfach refuséieren, mat den Autoritéiten zesummenzeschaffen. Et handelt sech also hei oft ëm Leit, déi einfach versichen iwwer e Wee vun der Asylprozedur kënne méiglechst laang an eisem Land ze bleiwen. An hei schéngt et eis, datt et trotzdeem an enger gewëssener Logik wär vun enger effizienter Asylpolitik, datt déi Demandë vun deene Leit wesentlech méi schnell kënne duerch d'Prozedur goen.

Ech wëll dann och nach eng Kéier drop insistéieren, datt, wat de Fong vun den Demanden ubetrëfft, et a sech jo nach en duebelen Degré de juridiction gëtt, och wann hei am Projet de loi eng Rei vun Amendementen fonnt gi sinn.

Mir mengen also, datt et wierklech hei am Interesse vun den Demandeurs d'asile ass, datt hir Demandë méiglechst schnell kënne ofgewéckelt ginn, datt een op esou en duebelen Degré de juridiction verzicht, a mir fannen duerfir och nach wie vor, an och wann de Statsrot hei eis d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel refuséiert huet, datt mer do nach ëmmer richteg leie mat där Ofschaffung vum duebelen Degré de juridiction.

Wat elo deen zweete Volet ubetrëfft, wou de Statsrot Problemer huet, dee vun der Dauer vun der Réntioun op zwielef Méint, wëll ech och nach eng Kéier widderhuelen, datt a sech dat jo just an engem eenzege Fall spillt, nämlech deem, wann den Demandeur d'asile bewosst falsch Informatiounen gëtt oder iwwerhaupt refuséiert matzeschaffen.

An do menge mir awer ganz kloer, och als Fraktioun, datt et net akzeptabel ass, datt Leit, déi zum Beispill einfach refuséieren eng Identitéit nozeweisen, dann awer weider kéinte vun enger Prozedur profitéieren, déi jo forcément dann net kann esou schnell virugeen, well se do net matschaffen an datt déi Leit dann nach kéinten dovu profitéieren, fir eventuell dann eben no sechs Méint aus deem Centre de rétention fräigelooß ze ginn. Dat schéngt eis net ganz logesch ze sinn an duerfir bleiwe mir och der Meenung, datt déi Dauer vun där Réntioun vun zwielef Méint an deenen doten an nëmmen an deene Fäll weider berechtigt ass.

Här President, ech wëll nach eng Kéier betounen - an ech leien do op d'ärselwechter Linn wéi mäi Kolleeg Ben Fayot -, datt de Centre de rétention kee Prisong soll sinn an datt mer och mussen an deem Centre de rétention virgesinn, datt déi Flüchtlingen, déi do ënnerbruecht ginn, deen néidege sozialen Encadrement musse kréien.

A mir wären och ganz frou, vum zoustännege Minister vläicht herno e puer Erklärungen ze kréien, wéi wäit datt mer mat deem Dossier vun deem Centre de rétention sinn, well mir och e bësselchen d'Angscht hunn, dass, wann dat Gesetz elo haut hei definitiv gestëmmt gëtt an a Kraaft trëtt, mir kee Centre de rétention hunn, wou mer dann eventuell déi Leit kënne ënnerbréngen, sou datt dat erëm dozou féiert, datt de Prisong weider wäert iwwerbelaascht ginn.

Ech wëll och soen, datt meng Fraktioun an ech ganz vill Verständnis hu fir déi Leit, déi déi Petitioun ënnerschriwwen hunn an datt mir och déi Suergen, déi déi Leit alleguerte versicht hunn ze vermëttelen, zu engem groussen Deel kënne deelen. Mir mengen allerdéngs och, datt dat heite Gesetz eng Rei vun Äntwerten op déi berechtigt Suerge vun deene Leit gëtt an duerfir si mer och méi wéi jee dovun iwwerzeegt, datt dat Gesetz hei an déi richteg Richtung geet.

Mir bleiwen also der Iwwerzeugung, datt den aktuelle Projet e gutt Gesetz ass, well en éischstens den Délai vun der Prozedur wesentlech verkierzt, well en zweetens eng legal Grondlag gëtt fir e Centre de rétention an domadder déi onakzeptabel Situatioun beendegt, datt am Moment all Demandeurs d'asile, déi iergendwéi géint e Gesetz verstoussen, an de Prisong gespaart ginn, wou se eigentlech net higehéieren an drëttens awer och den Accès op den Aarbechtsmaart no néng Méint opmécht, och wa mir eis alleguerte bewosst sinn, datt bei där aktueller ugespaanter Situatioun um Aarbechtsmaart dat sécherlech fir déi allermannste Leit zu enger regelrechter Aarbecht wäert féieren.

Här President, schlussendlech wëlle mir och nach eng Kéier soen, datt mer déi Motioun, déi virdrun de Ben Fayot hei deponéiert huet, natierlech voll ënnerstëtzen. Mir sinn och der Meenung, datt et wichtig ass, datt een no zwee Joer e Bilan, eng Evaluatioun mécht iwwert d'Exécutioun vun deem Gesetz. Duerfir wäerte mir och déi Motioun matdroen a matstëmmen.

Schlussendlech wëll ech nach eng Kéier ënnersträichen, datt meng Fraktioun voll zu dësem Projet steet, well se dovun iwwerzeegt ass, datt et en équilibréierten an en zolitte Projet ass, dee sécherlech zu enger Verbesserung vun der Situatioun vun deene betraffene Leit wäert féieren. Ech soen lech Merci.

M. le Président. - Merci, Här Mosar. Den nächste Riedner ass den honorabelen Här Bettel. Här Bettel, Dir hutt d'Wuert.

M. Xavier Bettel (DP). - Här President, léif Kollegeinnen a Kollegen, wann ech den 20. Dezember gesot hunn, dass ech vum Text net begeeschtert wär, da sinn ech haut op deem Dag nach ëmmer d'ärselwechter Meenung. D'Meenung vun eiser Fraktioun huet sech net geännert. Firwat? Well déi Punkten, vun deenen deemools schonn de Statsrot gesot huet, dass et net an engem Rechtsstat kéint akzeptabel sinn déi Punkten durchzeloossen, haut nach ëmmer déiselwecht Punkte sinn, déi dës Regierung an dës Majoritéit onbedéngt wëllen duerchboxen.

Eis Partei - an ech mengen, dat huet eis och den Här Mosar, wéi mer déi éischte Kéier driwwer diskutéiert haten, rappeléiert - ass dofir, fir dass an dëser Matière Accélératione kommen. Mä Accélérationen dierfen net kommen op Käschte vun demokratesche

Rechtsprinzipien, juristesche Prinzipien, wéi déi vum Double degré de juridiction oder vun der Contestatioun vun enger Décisioun vun enger Regierung.

Erlaabt mer, Här President, dass ech ufänke mat der Procédure accélérée. Dat neit Gesetz gesäit vir am Punkt 5: «La décision du ministre de statuer sur le bien-fondé de la demande de protection internationale dans le cadre d'une procédure accélérée n'est susceptible d'aucun recours.» Dat heescht, hei kann d'Exekutiv decidéieren, dass ee kee Recours judiciaire huet. Dat gëtt et a kengem anere Land.

Wann ech da gesot kréien: Ma dach, dat muss et iergendwou ginn! Hei ass e Knätschgummi, wou e Minister kann decidéieren, ob Argumenter, si lui semble, wann hie mengt, e mengt op jidde Fall, et kéint net stëmmen, dass et duergeet, dass ee kee Recours ka maachen. Dat ass a Contradictioun mat eise Grondprinzipien. Ech zitéieren lech hei den Artikel vum Paragraph 2 vum Gesetz vum 7. November 1996: «Le recours au tribunal administratif prévu au présent article est admis même contre les décisions qualifiées par les lois ou règlements de définitives ou en dernier ressort.» Dat steet am Text. An hei gëtt gesot, hei gëtt emol kee Recours gemaach.

Ech zitéieren lech den Avis vum Barreau, Här President: «Si l'accélération des procédures d'asile est dans l'intérêt de tous, tant des demandeurs d'asile qui seront fixés sur leur sort dans un délai rapproché que du droit d'asile lui-même qui retrouvera une efficacité qui faisait souvent défaut par le passé, elle ne doit cependant pas se faire au détriment des droits de la défense les plus élémentaires.»

Ech erfannen näischt hei, Här President. Op jidde Fall ass hei eng Méiglechkeet, dass d'Regierung kann unilatéralement eppes decidéieren, wou een emol kee Recours dergéint kéint maachen.

Duerfir proposéieren ech nees eng Kéier en Amendement, Här President, fir dass den Artikel 5 gestrach gëtt. Deen ass och ënnerschriwwen nees vum Här Braz. Et sinn zwou Ënnerschrëften drop. Ech sinn iwwerzeegt, dass verschidde Juristen heibannen - wann ech esou ronderëm kucken: den Här Klein, den Här Mosar, den Här Santer, den Här Meyers, d'Madame Doerner, den Här Henckes...

(Interruption)

...an hannert mer eise President - op jidde Fall genuch Know-how a Versteesdemech hunn a vläicht dann déi dräi Ënnerschrëften nach wäerte bäifügen. Soss wäert ech awer nach Kollegee vun eiser Fraktioun, déi dat ënnerstëtzt hunn, froen.

(Interruption)

Amendement 1

Supprimer le point (5) à l'article 20: «la décision du ministre de statuer sur le bien-fondé de la demande de protection internationale dans le cadre d'une procédure accélérée n'est susceptible d'aucun recours.»

(s.) Xavier Bettel, Anne Brasseur, Félix Braz, Henri Grethen, Jean Huss.

Här President, dann den Här Mosar, dee behaupt hei, a Frankräich kéint ee keen double Recours maachen! Här Mosar, ech weess net, wien lech dat gesot huet! Ech zitéieren lech: «La Commission des recours des réfugiés CRR» genannt, dat heescht esou, et ass kee Code de la route, Här Mosar,...

(Hilarité)

...«La Commission des recours des réfugiés (CRR) est la juridiction administrative compétente en

France, pour examiner les recours formés contre les décisions prises par l'Office de protection des réfugiés et apatrides (OFPRA) portant sur les demandes d'asile.» Hei gëtt et selwer de CRR, deen den Appel géint d'Décisioun vum Office de protection... Dat ass dann, Här President, fir dem Här Mosar ze soen, dass dat den OFPRA dann ass. Deen een ass den OFPRA, an de CRR, dee mécht...

(Interruption)

De CRR, dat ass d'Commission des recours des réfugiés, Här President.

(Interruption)

Jo, mä et ass awer eng Rekursméiglechkeet, Här President! Den Här Mosar seet mir hei, et géif a Frankräich keng duebel, keen Degré d'appel an der Juridictioun ginn.

(Interruption)

Ech erlabe mer hei just ze zitéieren, wéi et am franséischen Text drasteet. Da kann een net hei einfach behaupten, dat wier net wouer!

(Interruption et coups de cloche de la Présidence)

M. le Président. - Här Bettel, erlaabt Der eng Zwëschefro vum Här Santer?

M. Xavier Bettel (DP). - Selbstverständlech, Här President.

M. Patrick Santer (CSV). - Jo, Här Bettel, dee CRR, wie sëtzt dann do dran? Sinn dat da Riichten? Oder sinn dat Fonctionnairen?

Une voix. - Nëmme Fonctionnairen.

M. Xavier Bettel (DP). - Här President, ech kréien hei d'Fro vum Här...

M. Laurent Mosar (CSV). - Dat seet den Här Bettel net hei.

M. Xavier Bettel (DP). - Ma ech kann lech et soen: Do sëtze Fonctionnairen dran...

Une voix. - Aaahhh!

(Interruptions)

M. Xavier Bettel (DP). - ...an et ass e Magistrat dran, an déi huelen zesummen eng Décisioun, mä do huet een d'Méiglechkeet awer, e Recours ze maachen. Hei geet et ëm de Prinzip, Här President! Ech mengen, déi verstinn et net op där Säit,...

(Hilarité)

...dass een hei - oder si wëllen et éischer net verstoen, Här President - eng Rekursméiglechkeet huet! Mir ass et egal, wien do sëtzt, Här President,...

(Brouhaha général et hilarité)

...mä Haaptsaach, Haaptsaach, Haaptsaach,...

Une voix. - Haaptsaach!

(Hilarité)

M. Xavier Bettel (DP). - ...et kann een eng Décisioun contestéieren! Dës riets Säit hei, Här President,...

(Coups de cloche de la Présidence)

...ass op jidde Fall dergéint, dass ee ka géint eng Décisioun e Recours maachen. Hei ass et e Prinzip, fir de Recours kënne ze maachen, an hei si se jo net averstanen.

Ech zitéieren nach eng Kéier, Här President, den Avis vum Barreau: «Le souci de rapidité ne peut toutefois légitimer la suppression des garanties de l'État de droit de manière aussi fondamentale» wéi dee vum Double degré de juridiction. Mir sinn averstanen, Här President. Hei am Land gëtt et Matièreen, wou et keen Double degré de juridiction gëtt. Dat ass fir d'Affären op der Justice de paix ënner engem

gewëssene Montant, wou gesot gëtt, dat ass «de faible importance». Dat steet souguer um Site vum Ministère de la Justice.

Ass dat hei «de faible importance», Här President? Ech fannen - a meng Fraktioun an déi Gréng och, déi dës Amendementen ënnerschriwwen hunn - net. Fir eis ass et eng wichteg Matière, an hei soll een nach ëmmer d'Méiglechkeet hunn, kënne en Appel ze maachen. Duerfir iwwerrechen ech lech och hei, Här President, déi ganz Amendementen, déi déi Articlek betreffen, wou den Double degré de juridiction suppriméiert ginn ass.

Amendement 2

Remplacer à l'article 17 «les décisions du tribunal administratif ne sont pas susceptibles d'appel.»

Principalement par «contre les décisions du tribunal administratif appel peut être interjeté devant la Cour administrative statuant comme juge de l'annulation. L'appel doit être interjeté dans le délai d'un mois à partir de la notification par les soins du greffe. Le délai d'appel et l'appel introduit dans le délai ont un effet suspensif. Par dérogation à la législation en matière de procédure devant les juridictions administratives, il ne pourra y avoir plus d'un mémoire de la part de chaque partie, y compris la requête d'appel.»

(s.) Xavier Bettel, Anne Brasseur, Félix Braz, Henri Grethen, Jean Huss.

Amendement 3

Remplacer à l'article 17 «les décisions du tribunal administratif ne sont pas susceptibles d'appel.»

Sinon subsidiairement par «contre les décisions du tribunal administratif appel peut être interjeté devant la Cour administrative statuant comme juge de l'annulation. L'appel doit être interjeté dans le délai de cinq jours à partir de la notification par les soins du greffe. Le délai d'appel et l'appel introduit dans le délai ont un effet suspensif. Par dérogation à la législation en matière de procédure devant les juridictions administratives, il ne pourra y avoir plus d'un mémoire de la part de chaque partie, y compris la requête d'appel.»

(s.) Xavier Bettel, Anne Brasseur, Félix Braz, Henri Grethen, Jean Huss.

Amendement 4

Remplacer à l'article 20 (4) «les décisions du tribunal administratif ne sont pas susceptibles d'appel.»

Principalement par «contre les décisions du tribunal administratif appel peut être interjeté devant la Cour administrative statuant comme juge de l'annulation. L'appel doit être interjeté dans le délai d'un mois à partir de la notification par les soins du greffe. Le délai d'appel et l'appel introduit dans le délai ont un effet suspensif. Par dérogation à la législation en matière de procédure devant les juridictions administratives, il ne pourra y avoir plus d'un mémoire de la part de chaque partie, y compris la requête d'appel.»

(s.) Xavier Bettel, Anne Brasseur, Félix Braz, Henri Grethen, Jean Huss.

Amendement 5

Remplacer à l'article 20 (4) «les décisions du tribunal administratif ne sont pas susceptibles d'appel.»

Sinon subsidiairement par «contre les décisions du tribunal administratif appel peut être interjeté devant la Cour administrative statuant comme juge de l'annulation. L'appel doit être interjeté dans le délai de cinq jours à partir de la notification par les soins du greffe. Le délai d'appel et l'appel introduit dans le délai ont un effet suspensif. Par dérogation à la législation en matière de procédure devant les juridictions administratives, il ne pourra y avoir plus d'un mémoire

de la part de chaque partie, y compris la requête d'appel.»

(s.) Xavier Bettel, Anne Brasseur, Félix Braz, Henri Grethen, Jean Huss.

Amendement 6

Remplacer à l'article 23 (3) «les décisions du tribunal administratif ne sont pas susceptibles d'appel.»

Principalement par «contre les décisions du tribunal administratif appel peut être interjeté devant la Cour administrative statuant comme juge de l'annulation. L'appel doit être interjeté dans le délai d'un mois à partir de la notification par les soins du greffe. Le délai d'appel et l'appel introduit dans le délai ont un effet suspensif. Par dérogation à la législation en matière de procédure devant les juridictions administratives, il ne pourra y avoir plus d'un mémoire de la part de chaque partie, y compris la requête d'appel.»

(s.) Xavier Bettel, Anne Brasseur, Félix Braz, Henri Grethen, Jean Huss.

Amendement 7

Remplacer à l'article 23 (3) «les décisions du tribunal administratif ne sont pas susceptibles d'appel.»

Sinon subsidiairement par «contre les décisions du tribunal administratif appel peut être interjeté devant la Cour administrative statuant comme juge de l'annulation. L'appel doit être interjeté dans le délai de cinq jours à partir de la notification par les soins du greffe. Le délai d'appel et l'appel introduit dans le délai ont un effet suspensif. Par dérogation à la législation en matière de procédure devant les juridictions administratives, il ne pourra y avoir plus d'un mémoire de la part de chaque partie, y compris la requête d'appel.»

(s.) Xavier Bettel, Anne Brasseur, Félix Braz, Henri Grethen, Aly Jaerling.

A finalement, Här President, iwwert de Centre de rétention. Mir hunn et dës le départ gesot, dass de Centre de rétention néideg wär. Ech erënnere mech awer nach viru kuerzer Zäit, wou den Här Frieden hei op dëser Tribün souz, Här President, a gesot huet: Am Prisong ass kee Problem. An elo!

Ech si frou, dass d'Madame Colas, wat jo eng ganz kompetent Madame ass, elo déi „task force“ presidiéiert, fir déi Problemer am Prisong kënnen ze léisen. Wa keng Problemer do sinn, froen ech mech zwar nach ëmmer, firwat eng „task force“ fondéieren, wa jo keng do sinn? En huet heiansdo méi laang gebraucht, mä op jidde Fall gesäit hien et selwer an, dass d'Problemer musse geléist ginn. An ech si frou, dass hautdësdags mat där „task force“ d'Problemer am Prisong solle geléist ginn.

Et huet elo näischt direkt mam Sujet ze dinn, mä firwat mam Prisong? Well hautdësdags, ob een et wëllt oder net, an do wou et gebrannt huet, dat de Block war, wou d'Refugié sëtzen. E Réfugié huet näischt verbrach, ausser vläicht Pabeieren net ze hunn oder déi eng oder déi aner Donnéeën net kënnen ze hunn. Ass dat normal, dass een dann an de Prisong agespaart gëtt? Neen, do soll een e Centre de rétention hunn.

D'DP huet ni gesot, dass de Centre de rétention sollt net gebaut ginn. D'DP seet, dass e Centre de rétention sollt gebaut ginn.

(Interruptions et coups de cloche de la Présidence)

Mir sinn derfir fir de Centre de rétention, an déi passen och do dran, mä net an de Prisong. A mir si frou, wann dee Centre de rétention gebaut gëtt.

De Problem ass awer, wann ech da gesot kréien, de Centre de rétention - dat war en Argument, dat ech vun der CSV gesot kritt hunn -, dat ass geduecht och fir déi Dealere am Park, déi d'Chambre du

Conseil ze séier lafe léisst. Da mécht et mer Angscht, Här President. Well da soen ech mer, wann d'Exekutiv dierf een asetzen, well se mengt, dass de Judiciaire ze large wär, mä da si mer nees an d'ärselwechter Hypothees wéi vir-drun. A wou hei awer op de Bänken eng Unanimitéit war, wou gesot ginn ass, d'Exekutiv an de Législateur hu sech net an de Judiciaire anzemëschen, do gëtt awer an deem heiten Text de Contraire gesot!

Hei dierf d'Exekutiv decidéieren: Mir setzen een an, an da kann ee selbstverständlech e Recours administratif maachen. Mä d'Chambre du Conseil vum Tribunal d'arrondissement vu Lëtzebuerg a vun Dikrech an d'Chambre du Conseil vun der Cour d'appel sinn déi, déi kompetent si fir Leit, déi eng Strofdot maachen, a soss keen. Et ass Gott sei Dank och geännert ginn, an déi Konditioun vum Trouble à l'ordre public, wat jo och e Knätschgummartikel war, ass geännert ginn.

Här President, zur Konklusioun. Den Här Fayot huet mer Freed gemaach, dass e gesot huet, den Text ass net perfekt, mir kéinte jo an zwee Joer nees eng Kéier e Bilan maachen. Ech erënnere mech, dass mer virun e bësse manner wéi zwee Joer den Text iwwert d'Partenariatsgesetz hei haten, wou mer gesot hunn, da kucke mer, wéi d'Repercussione sinn an da kucke mer et ze verbesseren. Ech waarden haut nach drop!

Ech hoffe just net, que ça tombera aux oubliettes. Appel un eis Regierung: Wa mir hei soen, mir wiere frou, wa mer an zwee Joer nach eng Kéier kéinte mat der Regierung iwwert den Text diskutéieren, da solle se et och maachen! Et geet net duer, hei eppes ze soen, an dann herno keng Suiten ze hunn.

Här President, zur Konklusioun. Wéi gesot, den Text huet eng gewësse Wichtigkeet, a mir sinn och averstanen, dass verschidden Accélératione kënnen kommen. Mä wann ech da gesot kréien, dass eng Prozedur véier oder fënnf Joer dauert weinst engem Double degré de juridiction, da muss ech awer laachen. Well dat ass d'Prozedur eier et op d'Gericht kënnt, déi laang dauert, an net déi um Gericht.

A mat deenen Amendementer, déi mer deposéiert hunn, géif den Appel bannent engem Mount toiséiert sinn, bannent engem Mount! Dat gëtt et och an der Chambre du Conseil vun der Cour d'appel bei den Demandes en liberté provisoire, wou ee bannent zéng Deeg muss eng Décisioun hunn. Dat heescht, et kann een en Délai setzen, wou en Uerteel muss gesprach ginn. Dat geet.

Mä dës Regierung wëllt einfach net hei Dialogbereitschaft weisen, si wëllt och net d'Grondrechter a Prinzipië vun enger Justiz a vun engem Droit de recours respektéieren, an duerfir kann d'Fraktioun vun der Demokratescher Partei deen heiten Text, esou wéi den 20. Dezember, net stëmmen a wäert sech beim Text enthalten. Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci, Här Bettel. Nächste Riedner ass den Här Félix Braz. Här Braz, Dir hutt d'Wuert.

M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, den zweete Vote, dee mer haut mussen huelen iwwert dat Gesetz, dee kënnt, wéi Der wësst, dohier, dass de Statsrot eis keng Dispens dovunner ginn huet. Dat heescht also, dass all déi Argumenter, déi virdu vun Här Mosar virgedroe gi sinn, nach laang net all Mënsch iwwerzeegt hunn. Si hunn de Statsrot net iwwerzeegt, si hunn de Barreau net iwwerzeegt, d'Affekoten, déi sech gemellt hunn,...

Une voix.- A mech och net!

M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).- ...si hunn heibanne ganz vill Leit net iwwerzeegt, si hunn d'Caritas net iwwerzeegt, si hunn d'ASTI net iwwerzeegt - et kéint een déi Lëscht laang weiderféiere vu Leit, déi dem Här Mosar seng Argumenter net iwwerzeegt hunn.

Et huet kee Wäert haut weider drop anzegoen. Mir widderhuelen alles dat, wat mer beim éischte Vote gesot hunn, haut net nach eng Kéier. D'Gesetz huet Qualitéiten, d'Gesetz huet e puer gravéierend Schwächen. Den Här Bettel huet duerch déi gemeinsam Amendementer, déi hie mat mir gemaach huet, dat och virdu hei am Detail nach eng Kéier widderholl. Ech wëll dat haut net maachen.

Wat mer awer wëlle maachen, dat ass, dass mer probéieren no vir ze kucken. Et läit eng Motioun vun der sozialistescher Fraktioun vir, déi mir och kënne matdroen, déi seet, mir kucken an zwee Joer, wat d'Entwécklung waren a wéi mer d'Gesetz kënnen emänneren. Ech halen dat fir eng gutt Initiativ, well d'Gesetz eiser Meenung no net esou gutt ass, dass een dësem Gesetz misst eng méi laang Haltwäertszäit ginn. Ech mengen och, dass d'LSAP, wa se seet, dass se bereet ass, an zwee Joer schonn e kritesche Bilan ze maachen, iergendwou och spiert, dass d'Gesetz wahrscheinlech net esou formidabel ass, dass et géing laang kënnen virugoen. Mä mir ënnerstëtzen déi dote Motioun, well mer dee Bilan fir noutwendeg halen.

Mir wëllen awer och no vir kucken op zwee Punkten, déi mat der Ëmsetzung vum Gesetz ze dinn hunn.

Dat Éischt ass, mir hunn - dorop ass och scho virdu reagiert ginn - eng Visite kënnen maachen zu Zürich, wou mer zwou Saachen eis ukucke waren: Mir waren eis engersäits e Centre de rétention ukucken, eng Struktur, déi mer hei zu Lëtzebuerg jo brauchen - doriwwer gëtt et jo e Konsens an der Chamber.

Allerdéngs muss ech soen, dass dee Centre de rétention, deen d'Kommissioun zu Zürich kucke war, alles anescht wéi iwwerzeegend war. De Centre de rétention vun Zürich ass eigentlech eppes wéi en Héichséchereheetsprisong. Dat ass bestëmmt net déi Infrastruktur, déi mir brauchen. Mir brauchen zu Lëtzebuerg eng Infrastruktur, déi ganz aner Modeller vu Kontroll muss kënnen zouloossen.

Zürich ass an där Bezéiung éischer en ofschreckend Beispill, an dofir si mer och frou, dass mer mat der Immigrationskommissioun wäerten d'Geleeënheet kréien, fir op Genève ze fueren, hire Centre de rétention eis unzekucken, och aus engem Grond eraus, wou mir gespaant sinn, wat d'Erklärung wäerte sinn op der Plaz.

Mir hunn nämlech festgestallt, op Grond vun enger Etüd, déi an der Schwäiz gemaach ginn ass, wou déi eenzel Kantonen ënnerenaner vum federale Justizministère verglach gi sinn a se gekuckt hunn: Wéi bréngen déi eenzel Kantonen et fäerdeg, Leit, déi mussen expulséiert sinn, wéi kréie se déi an deene leschten Deeg a Woche vun hirem Openthalt an der Schwäiz suivéiert?

Dobäi ass erauskomm, dass de Kanton Zürich, dee Kanton, dee mer scho besichtege waren, deen ass, dee mat der meeschter Rétention fuere muss.

Ëmgedréint, op där anerer Säit vun där Skala ass Genf. Zu Genève brénge se et fäerdeg, eigentlech genausou vill Leit, déi en fin de droits sinn, aus dem Land ze ex-

pulséieren, mat vill, vill manner Openthalt an der Rétention, mat vill manner Passage am Centre de rétention.

An et ass jo ëmmer dat, wat als Argument ugefouert gëtt. Et gëtt ëmmer gesot, wann déi Leit bis en fin de droits sinn, wa mer se dann net relativ laang an zolidd kontrolléiere respektiv aspären, dann ass d'Gefor immens grouss, datt se alleguerten an der Natur géinge verschwannen.

Genève ass à l'évidence e Beispill, wat weist, dass et net onbedéngt esou muss sinn. Déi bréngen et fäerdeg, eng Quot ze hu vun Expulsioun, déi absolut vergläichbar ass mat där vun Zürich, mat vill vill manner Rétention, also mat engem Passage am Centre de rétention, dee vill méi kuerz ass. Déi hunn also eng aner Approche, an doriwwer wëlle mer eis gären op der Plaz informéieren, wéi déi net nëmmen hire Centre gebaut hunn, mä wéi se insgesamt déi lescht Deeg a Woche virun der Expulsioun d'Leit begleeden, well se zu ähnleche Resultater kommen, mat manner coercitive Moyenen.

Dat ass op jidde Fall en Déplacement wäert, an do ass jo dës Kéier den delegéierte Minister och selwer mat dobäi. Dat fanne mer jo och gutt, dass mer eis dat kënnen zesummen ukucken, well do sinn eiser Meenung no e puer Saachen, déi mer kënnen ofkucken, fir et hei zu Lëtzebuerg éischer dann nom Genfer Modell ze maache wéi nom Zürecher Modell.

Mir waren awer och op Zürich nach eppes anescht kucken, an zwar ware mer op Zürich eis ukucken, wéi se mat de Leit, déi nach an der Prozedur dra sinn, déi nach net en fin de droits sinn, wéi se probéiere mat deene Leit op der Plaz ëmzegoen. An Zürich huet do fir d'Schwäiz, dat ass déi gréisste Schwäizer Stad, et ass also net iergendesou e klenge marginale Projet, et ass schonn déi gréisste Stad vun der Schwäiz, a si probéieren do déi Leit während hirer Prozedur och ze beschäftegen. Si hunn eng Partie esou Projeten am Beräich vun den Travaux d'utilité publique, den Travaux d'utilité générale - awer net nëmmen. Et sinn och Saachen dobäi, déi e Formationsdeel beinhalten, Leit, déi an der Restauration zum Deel beschäftegt ginn, an do sinn eiser Meenung no och fir Lëtzebuerg nach eng Partie Saachen ze léieren.

Mir hunn och bei der éischer Lecture vum Projet de loi doriwwer scho geschwat, an et war och do keng Géigemeenung am Sall, déi gemengt huet, et misst een dat fir Lëtzebuerg onméiglech maachen. Am Géigendeel, et ass gemengt ginn - an dat war och d'Appréciation vun deene Leit, déi op Zürich déi Visite maache gaange sinn, d'Madame Err kann haut, wéi gesot, leider net hei sinn, mä déi Leit, déi op der Plaz sech dat ukucke waren, déi hunn dat och fonnt -, dass déi Modeller wierklech interessant wären.

Mir hunn duerfir eng Motioun preparéiert, wou mer op déi relativ flott Resultater hiweisen, déi se domadder zu Zürich hunn, gläichzäiteg awer och rappelléieren, dass mer zu Lëtzebuerg eigentlech vum legale Standpunkt hier net direkt en adequate Kader elo schonn hätten, deen et géing méiglech maachen, Leit ze beschäftegen zu Rémunérationskonditione, déi natierlech net déi si vum normalen Aarbechtmarché. Dofir hu mer eng Motioun preparéiert, fir d'Regierung opzufuerderen, déi doten Zort Projeten, nenne mer se elo emol vum Zürecher Modell, och hei zu Lëtzebuerg méiglech ze maachen, a mir fuerderen duerfir d'Regierung op, fir deen dote Modell ze ënnerstëtzen.

Dat bedéngt och eventuell, dass een e Kader géing schafen, zumindest en administrative Kader, eng Pratique administrative géing schafen, déi et ebe méiglech mécht, och a vereenzelte Gemen-

gen am Land kënnen mat Projet-pilote-Charakter déi doten Experienze ze widderhuelen. Anerer, déi de Courage haten dat do ze probéieren, si gutt domat gefueh.

Si hunn och Akzeptanz geschafen. Net nëmmen, dass deene Leit selwer eng Beschäftegung gi gëtt, déi och ganz, ganz llicht nëmme rémunériert gëtt, mä si schafen och Akzeptanz fir Leit, déi an der Procédure d'asile sinn, wann déi Leit, déi Leit bei sech ophuelen, gesinn, datt och e Retour do ass fir dee Solidaritéitsëffort, dee geleescht gëtt, dass och dofir iergendwou e klenge Retour vun där anerer Säit kann entgéintkommen.

Dofir wäere mer frou, wann d'Regierung bereet wär, op deen dote Wee matzegoen.

Motion 2

La Chambre des Députés,

- considérant le projet de loi 5437 relatif au droit d'asile et à des formes complémentaires de protection;

- considérant l'expérience de la ville de Zurich en Suisse qui organise l'accès de demandeurs de protection internationale à des activités rémunérées;

- considérant qu'une délégation de la Chambre des Députés a pu se rendre sur place pour analyser les projets zurichois;

- considérant que le projet de loi 5437 relatif au droit d'asile et à des formes complémentaires de protection ne prévoit pas explicitement ces formes d'activités rémunérées;

- considérant que le droit du travail luxembourgeois ne prévoit pas explicitement ces formes d'activités rémunérées;

- considérant toutefois que l'exemple de la ville de Zurich présente des aspects dignes d'intérêt;

invite le Gouvernement

- à promouvoir la réalisation de projets-pilotes organisant l'accès de demandeurs de protection internationale à des activités rémunérées.

(s.) Félix Braz, Claude Adam, Xavier Bettel, Paul Helming, Viviane Loschetter.

Déi zweet Motioun betrëfft elo d'Reglements grand-ducaux, déi mer gemaach hunn. Et war vun der Regierung versprach ginn, dass se géinge virleien. Et war scho virum éischte Vote probéiert ginn; dat huet net geklappt. Et ass awer probéiert ginn, dat huet geklappt, dass zumindest d'Projets de règlements grand-ducaux géinge virleien, ier den zweete Vote géing geholl ginn. Och doriwwer hu mer an der Kommissioun scho geschwat. Do ass munches dozou ze soen. Och déi sinn, wann ech eng Aschtzung wëll maachen, besser wéi déi, déi mer haten, ouni awer dofir perfekt ze ginn.

Notamment ass do ee Punkt, deen eis ganz staark stéiert an deen ass an deem Projet de règlement grand-ducal, dee sech mat der Formation beschäftegt, also d'Applikation vun Artikel 14 (9) vum Projet de loi iwwert d'Procédure d'asile, deen notamment seet, dass, wann eng Demande définitiv rejetéiert ass, dann de plein droit ipso facto de Contrat d'apprentissage och hifälleg gëtt. Dat fanne mir falsch. Mir hunn déi Leit net mat där leschter Décisioun iwwert d'Grenz gesat, do vergeet oft nach eng relativ laang Zäit, aus enger Rei vu Grënn, bis déi Leit kënnen expulséiert ginn.

Dofir fanne mir déi Formulatioun, déi elo am Projet de règlement grand-ducal drasteet, ze haart. Déi Formulatioun entsprécht net der Realitéit. Wa mer schonn op de Wee ginn, fir Formatiounen unzebidden, Contrats d'apprentissage unzebidden, da well mer dat jo fir eng positiv Saach halen, déi am Intérêt ass vun de Leit, déi hei sinn, an och, firwat net, schlussendlech och an eisem Intérêt ka sinn, wä-

rend dem Passage vun deene Leit hei zu Lëtzebuerg. An eng Formulatioun am Règlement grand-ducal ze iwwerhuelen, déi einfach seet, mat der leschter Décisioun vun engem Geriicht ass deeselwechten Dag, deen Dag drop moies um aacht Auer de Contrat d'apprentissage eriwwer, dat leeft laanscht d'Realitéit.

D'Realitéit ass déi, datt déi Leit sech zum Deel nach zwee Joer, vläicht souguer dräi Joer zu Lëtzebuerg ophale kënnen. Dofir wär et onbedéngt wéischenswäert, wann am Projet de règlement grand-ducal op deem dote Punkt eng Nuancéierung géing drakommen, déi et och erlaabt, iwwert d'Schlussdécisioun eraus, en fonction vun der reeller Openhaltisdauer, déi herno nach zu Lëtzebuerg stattfënnt, de Leit et ze erméiglechen déi Formation, déi se ugefaangen hunn, zumindest fäerdeg ze maachen. Do wäerte mer soss op eng ganz Partie Fäll falen, déi absurd sinn, wou mer Leit ënner Ëmstänn zwee Méint virun dem Fäerdegstelle vun hirem Contrat d'apprentissage expulsiéieren.

Mir wëssen, dass den Text eng Pratique administrative net vollstänneg kann dirigéieren, dat wësse mer. Mir wëllen och net d'Ënnerstellung maachen, dass d'Administration mat schlechtem Wëllen dësen Text géing applizéieren. Déi Ënnerstellung wëlle mer net maachen, mä wa mer et souwisou esou verstinn allegueren, da solle mer och am Text eng Ouverture maachen, déi dat do zumindest zouléisst, well dann hutt Der weinstens eng Base légale fir dat dann ze maachen, wat Der jo der Ausso no bereet sidd ze maachen.

Dofir hu mir och an deem dote Sënn eng Motioun preparéiert, wou mer d'Regierung opfuere, den Artikel 5 vum Projet de règlement grand-ducal an deem Sënn ze änneren, dass e weinstens eng Appréciation méiglech léisst an dass et net esou ass, wéi et elo am Projet de règlement steet, wou et kloer wär, wann ee wëllt op enger legaler Basis bleiwen, dass ee misst deeselwechten Dag soen: Dat ass d'Décisioun vum Geriicht, domat ass d'Contrat d'apprentissage eriwwer. Dat mécht kee Sënn. Dat leeft laanscht d'Realitéit a mir wäre frou, wann déi Motioun och kéint ugeholl ginn.

Motion 3

La Chambre des Députés,

- considérant l'article 14 (9) du projet de loi 5437 relatif au droit d'asile et à des formes complémentaires de protection et le projet de règlement grand-ducal concernant la formation pour les demandeurs de protection internationale afférent;

- considérant que l'article 5 du projet de règlement grand-ducal prévoit que le contrat d'apprentissage du demandeur prend fin de plein droit lorsque la demande de protection internationale a été définitivement rejetée;

- considérant qu'en conséquence le contrat d'apprentissage ne pourra pas être étendu sur la période où la mesure d'éloignement n'a pas encore été exécutée;

- considérant que cette disposition est directement contraire aux buts poursuivis par les contrats d'apprentissage;

invite le Gouvernement

- à modifier l'article 5 du projet de règlement grand-ducal en ce sens que le contrat d'apprentissage pourra au moins être étendu sur la période où la mesure d'éloignement n'a pas encore été exécutée après le rejet définitif de la demande de protection internationale.

(s.) Félix Braz, Claude Adam, Xavier Bettel, Paul Helminger, Viviane Loschetter.

Mat dëse Remarquén, Här President, brénge mer natierlech als gréng Fraktioun nach eng Kéier eis Désapprobatioun zu deem Text,

deen, wéi gesot, op e puer wesentleche prinzipielle Froen eiser Meeung no einfach falsch läit. Mir wäerten domadder och nach eng Kéier, wéi scho virun dräi Méint, bei deem Text mat Nee stëmmen.

Une voix. - Très bien.

M. le Président. - Merci, Här Braz. Den nächste Riedner ass den Här Henckes. Här Henckes.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Merci, Här President. Ech wëll zuéisch der Madame Rapporteuse vun dësem Projet och eng gutt Besserung wënschen an dem Här Fayot Merci soe fir déi Explikatiounen, déi hien hei ginn huet, nottamment, wat déi zwee Règlements grand-ducaux ugeet. Ech mengen, et war wichtig, datt mer déi konnten analyséieren, ier mer hei en zweete Vote huelen.

An ech wollt direkt soen, datt mir als ADR mat deenen zwee Texter, sou wéi se formuléiert gi sinn, kënnen d'accord sinn. Et ass kloer, datt natierlech déi Indemnité d'apprentissage, déi bezuelt gëtt, datt do vläicht nach misst am Règlement prezisiéiert ginn, wéi laang déi ausbezuelt gëtt - déi muss jo un d'Leit ausbezuelt ginn -, ob déi kompenséiert gëtt mat den Avoiren, déi en zegutt huet, mat de Bongen oder sou. Do misst vläicht nach eng kleng Prezisioun mat drakommen.

(M. Jos Scheuer prend la Présidence)

Dat gesot, Här President, Dir Damen an Dir Hären, et ass kloer, datt mer eng Noutwendegkeet haten, fir déi Asylprozedur ze reforméieren. Duerfir hat ech och eng Proposition de loi eraginn. An déi Noutwendegkeet, fir ze reforméieren, huet sech aus der Evoloutioun vun den Zuele vun den Demandeurs d'asile bemierkbar gemaach: Am Joer 2000 hate mer 621 Demandes d'asile; am Joer 2003 ass et erop gaangen op 1.540; 2004 waren et 1.577. Do huet ee scho gesinn, datt, well an allen aneren europäesche Länner d'Asylprozedur verkierzt gi sinn, do ganz vill Demandeurs d'asile, déi a Wierkechkeet Immigrante waren, dunn op Lëtzebuerg komm sinn, well se wossten, datt hei d'Prozeduren an der Moyenne véier, fënnef a souguer bis siwe Joer konnten daueren.

De Fait, datt een d'Prozedur verkierzt, ass jo net eppes, wat an Défavor ass vun dem Demandeur d'asile. Et ass a senger Faveur, an duerfir huet zum Beispill den UNHCR, den Haut Commissariat aux réfugiés, d'ailleurs ganz oft hei bei dëser Chamber intervenéiert, ...

(Coups de cloche de la Présidence)

... fir datt ee soll d'Prozedur verkierzen.

An datt deen „Asylum Shopping“, dat Negatiivt, wat op eng Kéier sech erginn hat, wou mer justement déi Leit ugezunn hunn, déi keng richtig Asylante waren, déi net politesch verfollegt waren, datt dat Gesetz, wat mer elo amgaange sinn an zweeter Lecture ze stëmmen, datt dat schonn e positiven Effet kritt huet. Dat gesäit een dorunner, datt, wann am Joer 2004 d'Demandeurs d'asile nach bei 1.577 waren, elo fir 2005 d'Zuel op 799 schonn zrëckgaangen ass; dat heescht ëm bal d'Halschent, well déi Leit wëssen, datt se elo déi Délaien, déi se sech konnten eraushalen net méi gi sinn an datt dat net méi fonctionnéiert.

Eleng aus engem Land, wou mer dat kënnen illustréieren, dat ass den Nigeria, do gesäit een, datt vun engem Joer zum aneren d'Demande vun 330 op 45 erfogaange sinn. Et wor also noutwendeg, fir eppes ze maachen. Duerfir hat ech jo och eng Proposition de loi gemaach, déi sech zu engem gudden Deel op de franséischen Text baséiert huet, wou gesot ginn ass,

datt déi Phase administrative ganz kuerz ass, dat ass aacht Deeg Maximum, just Zäit, fir ze kucken, ob net een Demandeur d'asile eng Demande an engem anere Land gemaach huet an ob e mat den Autoritéite kollaboréiert.

Da kourm déi Décisioun administrative. A géint déi war eng Recours-méiglechkeet virgesinn, awer eng administrativ Prozedur, wou da gekuckt ginn ass, fir déi Demande d'asile ze analyséieren. Dat ass en fait bei ons an der administrativer Prozedur elo scho mat beinhalt.

Da gëtt et am Frankräich awer nuren eng eenzeg Appelméiglechkeet: Dat ass viru Geriichter. Dat ass nuren ee Recours. Also, virun den Tribunaux administratifs gëtt et just nëmmen ee Recours. Duerfir wonneren ech mech, wann elo op eng Kéier déi Iddi do, wou ech vu Säite vun der DP schwéier Kritike kritt hunn, wéi ech domadder komm si virun e puer Méint, datt déi elo als ideal dohinner gesat gëtt. Ech sinn awer frou ze gesinn, datt déi Proposition awer nach op der Säit vun der DP Zoustëmmung kritt.

M. Henri Grethen (DP). - Här Henckes, genéisst de Moment, well soss passéiert dat net oft.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Voilà! Gesitt Der, ech sinn ëmmer frou, wann een nodréiglech Luef kritt.

(Interruptions diverses et hilarité)

Une voix. - Dir hat nach gutt Recht, Här Henckes.

(Interruption et coups de cloche de la Présidence)

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Dann ass et esou, datt ee muss d'Prozedur verkierzen. Dat ass eng ganz grouss Evidenz. D'Méiglechkeet, déi hei elo virgesinn ass, déi differenzéiert sech par rapport zu menger Proposition de loi doranner, datt ech nach d'Délais d'appel allegueren, d'Cour d'appel iwwerall eliminéiert hat, mä datt ech awer d'Zuel vun de Mémoires zrëckbehalen hat, déi initialement virgesi war.

D'Regierung geet elo hin, si huet proposéiert fir de Recours bei der Cour administrative a verschiddene Fäll ze erméiglechen. Mä si huet awer d'Zuel vun de Mémoires verkierzt, sou datt ënnert dem Schlusstréch, wann een d'Bilanz zitt, eng Differenz vu knapp dräi Wochen tëschent menger Proposition de loi an där vun der Regierung stécht. Duerfir si mer och mat deem Projet de loi d'accord op deem Gebitt, wou et heescht d'Prozeduren ze verkierzen, wat absolut am Intérêt vun de Leit ass.

Deen zweeten Deel, dee muss eliminéiert ginn, dat sinn déi, déi manifestement en Abus maache vun den Demandes de droit d'asile, déi an zwee, dräi oder méi Länner eng Demande maachen. Et ass dach kloer, datt een net kann a verschiddene Länner Demandë maachen. Déi Demandë mussen irrecevabel erkläert ginn, an déi kënnen géint kee Geriicht méi kloen, sauf an deem Land, wou se als éischt seng Demande gemaach huet. Do gëtt dann déi Demande nach instruéiert.

Et ass och wichtig, datt mer reagieren op déi Invasioun vun de falschen Demandeurs d'asile, well dat am Intérêt ass vun deenen Demandeurs d'asile, déi wierkech politesch verfollegt sinn. Mir hate virduun déi Debatt iwwert déi tierkesch Persoun, déi Kurdin, déi an hirem Land héchstwahrscheinlech verfollegt gëtt, déi schwéier Sanktiounen riskéiert. Duerfir ass et wichtig, datt een deene Leit d'Méiglechkeet gëtt, fir sech hei ze verteidegen, fir sech hei ze schützen.

Dat ass och dat, wat dëst Gesetz elo virgesäit, mä op jiddfer Fall muss een och bedenken, datt wann een d'Dieren wäit op opléisst, och fir déi Leit, déi Abus vun der Demande d'asile maachen, dann huet dat e Käschtapunkt, deen enorm ass, wou ech leider ëmmer versicht hunn, fir erauszefannen iwwert de Budget, wat et géing kaschten. Mä vu datt dee Käschtapunkt total verdeelt ass iwwer eng etlech Ministèren, ass dat mer bis elo net méiglech gewiescht. Mä et schätzt een awer, datt et bis zu 50 Milliounen Euro d'Joer kéinte sinn. Duerfir ass et och wichtig, datt een déi Suen, déi een als Stat wëllt zur Verfügung stelle fir d'Demandeurs d'asile, datt een déi fir déi zur Verfügung stellt, déi et wierkech néideg hunn. Dat wëlle mer och vun dëser Säit aus begreissen.

Dann ass et och kloer, datt mer gesinn hunn, datt mer e gudden Deel vun deenen Demandeurs d'asile aus verschiddene Länner herno an de Condamnatiounen um Pénal weinst Trafic de drogues an aner Delikter ermfonnt hunn. An do gesäit een dann och, wou d'Problematik stécht. Dat heescht, wa mer falsch Demandeurs d'asile hunn, déi hei d'Prozedur abuséieren, déi herno an onse Prisonge landen, da kréie mer en zweete Problem: éischens, eng Iwwerbevölkerung an onse Prisongen; an zweetens, datt déi Leit, wa se condamnéiert sinn, ganz oft net ausgewise kënnen ginn. Do hu mer also d'Noutwendegkeet fir se, wa se hir Strof ofgesat hunn, dann aus dem Prisong erauszehuelen an an de Centre de rétention ze setzen, ier se kënnen an hiert Heemechtsland zrëckgefouert ginn. Dat ass op jiddfer Fall eppes, wat néideg ass, wat och verständlech ass, a wou et absolut richtig ass, datt mer e Centre de rétention virgesinn.

Dat Eenzezt, wat ech vun der Regierung wëll wëssen, dat ass: Wou kënnst dee Centre de rétention hin? A wéini soll e kommen? Dat ass eng Fro, déi natierlech berechtigt ass, wann een e Projet de loi, e Gesetz soll stëmmen, wou déi Problematik hei ukléngt, wou e Centre de rétention virgesinn ass. Mä ech weess awer net, datt de Bautemister elo schonn e Projet de loi déposéiert hätt, fir dat dote virzege sinn. Et ass also wichtig, datt, wann ee wëllt dësem Gesetz seng voll Bedeutung ginn, een deen Ablack och weess, wéini dee Centre de rétention wäert gebaut ginn a wouhin e kënnst.

En anere Punkt, dee wichtig ass, dat sinn d'Accords de réadmission. Mir hu gesinn, datt déi viregt Regierung eng etlech Accords de réadmission schonn erabruecht hat. Ech hunn héieren, datt dës Regierung och en Accord de réadmission amgaange wier ze négociéiere mat dem Nigeria, nottament mat verschidden anere Länner. Och do wier ech relativ interesséiert, fir gewuer ze ginn, wéi wäit mer an deene Prozeduren do sinn.

Ofschléissend, Här President, wëll ech soen, datt ee muss wëssen, wat ee wëllt. Entweder wëllt een d'Prozedur verkierzen oder net. Entweder wëllt een den Abusen en Enn setzen oder net. Mir mengen, datt dëst Gesetz e gutt Gesetz wier an dofir wäerte mer och onsen éischte Vote bekräftegen, andeem mer och dës Kéier d'Gesetz wäerte stëmmen.

Wat d'Motioun ugeet vun de Majoritéitsparteien, si mer bien entendu och bereet, déi mat ze droen, well et wichtig ass, datt mer eventuell eng Revisioun vun der Asylprozedur duerchhuelen, deen Ablack, wou déi Direktiven, déi an Négociatioun sinn, hei an ons Gesetzgebung missten afléissen.

M. le Président. - Här Henckes, erlaabt Dir eng Fro vum Här Braz?

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Jo.

M. Félix Braz (DÉI GRÉNG). - Ech hunn dem Här Henckes natierlech opmierksam nogelauschert an ech deele jo seng Aschätzung op dësem Punkt praktesch ni, mä wann hie seet, et muss ee wëssen, wat ee wëll, do wollt ech hien da just froen, wéi e sech dann erkläert - ech huele jo un, dass Dir da selwer zu där Maxim stitt -, firwat dass en an der Kommissioun bei dësem Text mat Nee gestëmmt huet an herno am Plenum mat jo? Sou vill zum Thema: Et muss ee wëssen, wat ee wëllt.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Ech mengen, de Grond dofir ass, datt mir verlaangt haten, datt mer déi Règlement-grand-ducalë sollten zur Verfügung gestallt kréie virun dem Vote. Dat war net de Fall.

(Interruptions et hilarité)

M. Jacques-Yves Henckes (ADR). - Dat war d'Explication de vote, déi mer ginn haten.

(Interruptions)

M. le Président. - Merci, Här Henckes. Den Här Jaerling huet nach d'Wuert gefrot. Här Jaerling.

M. Aly Jaerling (ADR). - Merci, Här President.

Wann den Här Henckes elo grad deen éischte Vote confirméiert huet, dann huet hien en awer nëmme vu véier Leit confirméiert, well ech beim éischte Vote scho kloer gesot hat, dass ech dat Gesetz do net geif stëmmen an dass hei per Procuratioun fir mech gestëmmt ginn ass, ouni dass ech domat d'accord war.

Plusieurs voix. - Oooohhhhh!

M. Aly Jaerling (ADR). - Dat emol zum éischte Vote.

An ech deelen awer komplett dem Här Bettel...

Une voix. - Dat do ass eng Provokatioun!

(Interruptions et brouhaha général)

M. le Président. - Loosst den Här Jaerling schwätzen, wann ech gelift.

M. Aly Jaerling (ADR). - ...seng Meenung iwwert d'Violatioun vun de Rechtsprinzipien. Ech mengen, dat ass een elementare Punkt, wou ee kloer ka soen, dass een domadder net kann d'accord sinn.

Eppes, wat awer hei ni zur Diskussioun stoung a wat och ni oder scho laang net an d'Diskussioun geworf gëtt, dat ass den Accord vun Dublin. Ech maache mer e bësse Gedanken doriwwer. Mir hunn en Accord vun Dublin, duerch dee mer theoretesch kënnst soen, hei am Land bräichte mer iwwerhaapt net eng Demande d'asile unzehuele vu Leit, déi net iwwert de Findel hei an d'Land komm sinn; datt ass mol kloer, do gëtt et en Accord.

A mir bréngen et einfach net fäerdeg, iwwert deen Accord ze kucken emol Problemer ze léisen. Well jiddereen, deen hei eng Demande d'asile mécht, muss jo seng Identitéit, säin Numm ugin, an do gesinn ech net, woufir mer do esou vill Problemer hunn, dass all déi Leit an déi Prozeduren do erakommen. Dat ass déi eng Saach.

Déi aner Saach ass: Mir hunn och mat deem Gesetz hei de Problem net geléist vun de Réckféierungen, well och wa mer Leit déboutéiere vun enger Demande d'asile, dann hu mer se och nach laang net dohinner zrëck, wou se sollen hikommen. Dat heescht, si bleiwen hei, well mer hir Identitéit praktesch net kennen, well se falsch Nimm ugin an dann hu mer de Problem net geléist.

Mä, wat mech awer elo hei nach eng Kéier bestätegt, fir Neen ze soen - an nach méi bestätegt, fir

Neen ze soen -, dat ass dat, wat mer de leschte Méindeg hei gewuer gi sinn, nämlech d'Ausféierungsbestëmmungen zu deem Gesetz. Dat sinn déi Reglementer, wou dann am Beräich vun der Education - wat den Här Braz scho gesot huet - engersäits do einfach déi Leit ofgeschobe ginn, an dann anerersäits, wou mer dann hei bestätegt kritt hunn, dass do och nach d'Léierjongen, wa se eng Léier ufänken - deux poids deux mesures -, déi eng kréien eng Léierentschiedegung an déi aner kréie keng.

An dat ka jo net sinn. Mir kënnen awer net higoen, wa Leit an enger Prozedur sinn, dass mer da soen, déi, déi hei wunnen, dat si Léierjongen, déi kréien eng Entschiedegung, an déi aner, well se an enger Procédure d'asile sinn, déi kréie keng Léierentschiedegung.

Här Schmit, Dir braucht net de Kapp ze rëselen, dat hutt Dir hei bestätegt. Ech hunn lech d'Fro gestallt. Also, Dir kënnt mer dat jo herno dann erklären, well ech si jo net där ganz Schlauer een, gell?

(Hilarité)

Mä op jidde Fall, ech soen lech just dat, wat Dir hei gesot hutt. An dofir soen ech och, wéinst all deenen Ursaachen, déi ech elo hei opgezielt hunn, kann ech dat Gesetz do beim beschte Wëllen net stëmmen.

M. le Président. - Merci, Här Jaerling. Elo huet d'Regierung d'Wuert. Den Här Nicolas Schmit.

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - Merci, Här President.

Mir sinn ons all eens, et geet hei ëm e wichtegt Gesetz. Et geet ëm e Gesetz, wat iwwer Mënschen handelt an iwwer Mënschen handelt, déi an onser Gesellschaft doudsécher net zu deene Privilegéierte gehéieren. Iwwer Mënschen handelt, déi, fir eng grouss Zuel vun hinnen, schwéier Épreuve matgemaach hunn. An duerfir muss ech och soen - an ech sinn och völeg mam Här Mosar d'accord -, datt déi Resolutioun, déi lech, dem Parlament, ënnerbreet gouf, och eng gewësse Sympathie vu mir huet, well dat weist, datt et an onser Gesellschaft hei zu Lëtzebuerg e Gefill vu Solidaritéit mat deene Leit gëtt, déi effektiv viles an hirem Liewen hu missen duerchmaachen.

Solidaritéit mat deenen, déi viles hu missen duerchmaachen, Solidaritéit mat deenen, déi fundamentaalt Recht op Asyl verdéngt hunn. A mir kënnen net iwwer Asyl diskutéieren ouni d'Aen opzemaachen an ze kucken, datt d'Situatioun e bësse méi komplizéiert ass, wéi dat heiandsdo duergestallt gëtt.

Mir hunn e Gesetz gemaach, wat fir d'éischt d'Rechter vum Demandeur d'asile konsolidéiert an, ech soen, éischter verbessert. Dat ass dat, wat hei an deem Gesetz drasteet, an net nëmmen ënner aneem - fir net op alles erëm zrëckzekommen - d'Recht op Aarbecht. Jo, dat ass e Recht. All Lëtzebuerger huet net en absolut Recht op Aarbecht, mä zumindest e Recht, fir dierfe schaffen ze goen, wat bis elo fir déi Kategorie vu Leit net gollt huet.

Recht op eng Formatioun, Här Jaerling. Et ass ganz sécher, datt all d'Demandeurs d'asile ënnert deene Konditiounen, déi virgesi sinn, an eng Formatioun professionnelle kënnen opgeholl ginn ënnert deene Konditiounen wéi all aner Lëtzebuerger oder Résident hei zu Lëtzebuerg.

Nun ass et esou, datt och net all Résident hei zu Lëtzebuerg automatesch eng Plaz fënnt, fir an esou eng Formatioun ze kommen. Mä ech mengen, déi Reglementer, déi Dir jo a Fro gestallt hutt, déi weise ganz kloer, datt mer d'Rechter vun den Demandeurs d'asile op deene Pläng op jidde Fall verbessert hunn.

Ech kënnt mech och d'accord erklären, fir an d'Richtung vun engem Zürecher Modell ze goen, well et schwiereg wäert sinn, fir all deene Leit, déi an d'Situatioun kommen, eng Aarbechtsplaz oder eng Formatioun ze ginn, a fir ze probéieren, déi Leit op eng digne Aart a Weis ze beschäftegen, an hinnen och d'Méiglechkeet ze ginn, fir iwwert déi Indemnitéit, déi se souwisou kréien - an dat ass d'Äntwert op dem Här Jaerling seng Fro, deen elo net nolauschtert -, eng gewësse Verbesserung ze schafen.

Mir konnten awer op deenen zwee wesentleche Punkten net mam Conseil d'État d'accord sinn. An ech sinn e bësse verwonnert iwwert déi ganz Développement iwwert den zweeten Degré de recours, sou wéi wann emol éischstens all déi Länner, déi déi zweet Recoursméiglechkeet net hunn, keng Rechtsstate méi wieren.

(M. Lucien Weiler reprend la Présidence)

Ouni elo wëllen hei an e Cours de droit administratif comparé ze verfallen, wëll ech awer hei rappéléieren, datt et an Holland eng Procédure accélérée gëtt - agefouert vun der liberaler Ministesch, menger gudder Frëndin d'Madame Verdonk -, déi 48 Stonnen dauert - net zwee Méint, wéi dat hei zu Lëtzebuerg de Fall ass - an déi een Degré de recours nëmme kennt.

(Interruption)

Neen. Déi een Degré de recours nëmme kennt...

(Interruptions et hilarité)

... an de surcroît, déi virgesäit, datt den Demandeur, deen an där Procédure accélérée ass, bannen enger Woch d'Land muss verloossen.

Une voix. - Schrecklech.

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - Dat ass also eng Situatioun, déi et an engem anere Rechtsstat hei an Europa gëtt. Mä ech halen net domat op.

Déi viregt däitsch Regierung huet fir eng Procédure accélérée - ech schwätzen ëmmer vun de Procédures accélérées - e System agefouert, wou ee bannen enger Woch muss e Recours maache virun engem Bundesverwaltungsgericht, een Degré, an deen ass net suspensiv. Deen ass net suspensiv, dat heescht, theoretesch kéint ee während där Woch schonn ausgewise sinn, wann een de Recours géint déi Procédure accélérée ënnrhuelen.

(Interruption)

Dat war eng gréng-rout Regierung, ech muss dat hei och zouginn. Dat ass also och fir ons Frënn.

M. Henri Grethen (DP). - Den Här Minister seet grujelech Saachen.

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - Ech wëll och nach ee Wuert iwwert d'franséisch Situatioun soen, fir et ee fir allemol kloer ze maachen. Effektiv schéngt mer do eng Konfusioun ze sinn. Well et gëtt en Office français de protection des réfugiés et des apatrides,...

(Interruptions et coups de cloche de la Présidence)

...an déi huelen d'Décioun. Dat ass déi Administratioun, esou wéi de Ministère bei ons, déi d'Décioun hält.

Une voix. - Très juste!

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - An da gëtt et e Recours, an dee Recours fënnt statt bei der Commission des recours des réfugiés. An domat ass et dann och eriwuer. Dat ass ee Recours, een!

An et huet een en theoretescht Recht op Cassatioun,...

(Interruption)

...an d'Cassatioun ze goen, voilà, beim Conseil d'État. An ech kann lech soen, datt fir d'lescht Joer, fir 2004, vun 51.707 Demandeurs d'asile, déi e Recours bei der Kommissioun gemaach hunn, der 25 waren, déi bis bei de Conseil d'État gaange sinn. Well nämlech déi Prozedur beim Conseil d'État, déi kascht a Frankräich enorm deier, an d'Fransouse kennen net d'Assistance judiciaire, wéi mir dat hei praktizéieren, och fir d'Procédure accélérée.

(Interruption)

Elo froen ech lech, Här Grethen, ech froen lech elo...

(Interruption et hilarité)

Ech froen lech, Här Grethen, wann dat d'Fro ass: Sidd Dir d'accord, datt mer d'Procédure accélérée ofschafen,...

(Coups de cloche de la Présidence)

...och fir déi, déi zu engem Drëttel onse Prisong bevölkeren an net pour des raisons...

Une voix. - Très bien!

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - ...an net fir des raisons, an ech wëll net den Amalgame maachen, mä dat sinn awer och Realitéiten, déi een net einfach kann esou verschweigen. Ech mengen, Dir hutt Recht, mir hunn...

(Interruption et coups de cloche de la Présidence)

M. le Président. - Jo, dat kenne mer. Den Här Bettel huet dat jo hei exposéiert...

M. Henri Grethen (DP). - Här President, den Här Minister agreséiert eis verbal! Eleng duerch säin Organ!

Plusieurs voix. - Ooohhh!!!

M. Xavier Bettel (DP). - Très bien!

(Brouhaha général)

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - Ech hätt gär eng Äntwert vun lech, an ech hu keng seriö Äntwert kritt.

M. le Président. - Lauschtert elo no! Loosst den Här Minister elo schwätzen!

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - Ech hätt gär eng Äntwert vun lech, an ech hu keng seriö Äntwert kritt.

M. Henri Grethen (DP). - Ma dach!

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - Ech mengen, et kann een net d'Situatiounen invoquéieren, déi a ganz Europa aner sinn. Grad wann een héiert...

M. Henri Grethen (DP). - Wann all Mënsch Dommheete mécht, mussen mir se net matmaachen!

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - Et muss ee soen, iwwerall muss den Droit commun deen nämlechste si fir den Droit d'asile. Ech kann lech zéng Beispiller nennen, ech hunn der elo hei schonn zwee opgezielt: An all deene Länner gëtt et spezifescht Juridictione fir d'Demandeurs d'asile an net déi normal administrativ Juridictionen, wéi dat bei ons de Fall ass. Dat ass och de Fall zum Beispill an der Belsch.

D'Belsch huet eng spezifescht Juridiction fir d'Demandeurs d'asile.

(Interruption)

Mä loosse mer elo de Cours de droit administratif comparé ophalen.

M. Xavier Bettel (DP). - Do kann ee Recours maachen, Här Minister.

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - ...deen net suspensiv ass, dat heescht, Dir kënnt schonn ausgewise sinn, wann Äre Recours gesprach gëtt. Dat ass natierlech eng ganz agréabel Situation.

M. Henri Grethen (DP). - Ech fannen et immens, dass déi Sozialistescht Partei elo op eemol esou eng Astellung huet!

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - Ech soe just dat heiten: Mir hunn dat do gemaach...

(Interruption)

...fir déi richteg Demandeur d'asilen ze protégéieren a fir déi Solidaritéit, déi mer hei am Lëtzebuergesche Land brauche fir déi Politique d'asile, déi deene richtegen Demandeurs d'asile soll zegutt kommen, fir datt déi Solidaritéit mat deene Leit soll reservéiert bleiwen.

M. Xavier Bettel (DP). - Mir hu jo näischt dergéint!

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - An all aner Theorien, déi net praktesch, déi vun de Realitéiten...

Une voix. - Ech fannen, dass d'DP extrem nervös ass a si huet keng Positioun. Si enthält sech.

M. Xavier Bettel (DP). - Den Här Minister seet Saachen, déi net wouer sinn!

Plusieurs voix. - Ooohhh!!!

(Brouhaha général)

Une voix. - Oh, Här Bettel! Schummt lech!

M. le Président. - Här Minister, elo krut Der hei nach... Loosst den Här Minister elo fäerdeg maachen!

M. Henri Grethen (DP). - Hie provoziert permanent!

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - Här Bettel, wësst Der, am amerikanesche Parlament nennt een dat „filibustering“, he. An Dir sidd elo op esou Praxisen. An et wennen een ëmmer de Filibustering un, wann een à court d'arguments ass.

(Interruption)

Wann een à court d'arguments ass, dann ënnerbrécht een, Här Grethen. Ech kennen dat och.

M. Henri Grethen (DP). - Bei eise Modell ass de Filibustering net ubruecht.

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - Wat ass dann Äre Modell, Här Grethen?

M. Xavier Bettel (DP). - Ass dann de Conseil d'État och dat, wat Der mengt? Ass dat keng seriö Institutioun, wa se déi ganz Remarquen do maachen? Ass de Barreau keng seriö Institutioun, Här Minister? Sinn dat alles Leit, déi näischt verstanen hunn?

(Coups de cloche de la Présidence)

M. le Président. - Also, ech hätt gären, Här Bettel, dass mer eisen Toun heibanne mässegen an a korrekte Wieder...

(Interruption)

Jo, jo, jo! Dat op alle Säiten!

M. Henri Grethen (DP). - Maacht de Mikro aus, well ech ginn daf!

(Hilarité)

Wann dat do esou weidergeet, maachen ech nach hei en Hörsturz!

M. le Président. - Sou, elo komme mer zrëck an, Här Minister, Dir fuert elo mat Ären Ausféierunge weider a mir lauschteren allegueren no.

M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration. - Neen, ech hat gehofft, datt ee miisst iwwer e Gesetz, wat e seriöe Background huet, wat e seriöe Sujet ass, datt ee miisst iwwer esou e Gesetz seriö diskutéieren. An datt ee mat seriöen Argumenter diskutéiert an datt ee mat seriöe Comparaisons diskutéiert an net mat Provokatiounen an deelweis vläicht net Onwourechten, mä zumindest Argumenter, déi net besonnesch fundéiert a recherchéiert sinn. Mä domat halen ech op.

Ech wëll nach e Wuert soen iwwert de Centre de rétention, deen och e contestéierten Aspect ass. Éischstens, well den Här Mosar mech dat gefrot huet, hu mer ugefaang, dee Centre de rétention ze plangen am Sënn net reng administrativ. Mir hunn ons zesummegeat mat den ONGen, fir ze kucken, wéi mer esou e Centre de rétention kënnen organiséieren, fir datt en ebe préciéiert net e Prisong ass, fir datt d'Rechter vun den Asylanten an esou engem Centre de rétention absolut préservéiert sinn, datt se d'Méiglechkeeten hunn, Visiten ze kréie vun hirer Famill eventuell, vun hire Frënn, hire Bekannten, vun ONGen, vun dem HCR.

Mir sinn also amgang e Konzept opzebauen, an ech wäert och, wann Der dat wëllt, der Chamber periodesch doriwwer Rechenschaft ofleeën, fir lech ze informéieren, wéi d'Aarbechten ëm dee Centre de rétention do weiderginn.

Ech mengen, mir stëmmen hoffentlech haut dat Gesetz iwwert d'Asylrecht. An ech muss soen, d'Rechter vun den Asylante ginn duerch dat Gesetz verbessert. D'Rechter vun deenen, déi an enger normaler Prozedur bleiwen! Wat ëmmer hei gesot gëtt iwwert den double Recours, dee schafe mer jo net of! Wou huet een an deem Gesetz gelies, datt mer den double Recours géifen ofschafen? Mir schafen e just of an enger preziser Kategorie, fir déi, déi an eng Procédure accélérée kommen.

A mir ginn dem Tribunal en plus en Droit de réformation, a wann den Tribunal jugéiert, datt déi Décioun, déi geholl ginn ass, fir een an eng Procédure accélérée ze setzen, net justifiéiert ass, dann huet en absolut d'Méiglechkeet, déi Décioun net nëmmen ze annulléieren, mä se och nach ze reforméieren an domat eigentlech där Persoun d'Recht op de Statut vum Asylant ze ginn.

Ech mengen, d'Philosophie bleift déi heiten: absolut human, absolut offen - Lëtzebuerg ass e Land, wat offen ass fir déi Leit, déi an der Welt verfollegt ginn -, awer gradso streng si mat deenen, déi wëllen d'Prozedur vum Asyl ëmgoen, andeem se hir Identitéit net präisginn, andeem se alles ënnrhuelen, fir datt net kann erausfonnt ginn, vu wou se kommen a wat wierklech d'Ursaache vun hirer Presenz hei zu Lëtzebuerg sinn. Streng awer human, dat bleift och muer ons Devise.

An ech soen, wat déi zweet Motioun ubelaangt, déi vun der Gréngeger Partei iwwert den Zürecher Modell, datt ech déi kann unhuelen, well et eng wichteg Kontributioun da sinn, fir déi Leit iergendwéi an der Gesellschaft ze integréieren.

Ech si mer och bewosst, datt dat hei e Gesetz ass, wou een eng Evaluatioun néideg huet, datt mer

musse kucken, wéi mer dat Gesetz do kënnen applizéieren, compte tenu och vun deenen Evolutiounen, déi an Europa geschéien. Mir triede jo a fir en europäeschen Asylsystem, an duerfir schéngt mer déi Evaluatioun vun no zwee Joer, déi och virgesinn ass an där Motioun, déi richteg Approche ze sinn an och de gudde Wee fir eng human Asylpolitik, déi deenen Asyl gëtt, déi absolut d'Recht dorop hunn.

Merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. le Président.**- Merci, Här Minister. Domadder ass d'Debatt ofgeschloss a mir kommen elo zu de Voten. Mir stëmme fir d'éischt of iwwert d'Amendementer, déi abruecht gi sinn.

Amendement 1

Den éischten Amendement ass vum honorabelen Här Bettel abruecht ginn. Wien d'accord ass mat deem Amendement, stëmmt Jo, wien dergéint ass, stëmmt Neen. De Vote fänkt un.

Vote

Den Amendement 1 ass ofgelehnt mat 42 Nee-Stëmmen, bei 18 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf (par M. Xavier Bettel), Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch (par M. Henri Grethen), MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helming (par Mme Anne Brasseur), Claude Meisch (par M. Charles Goerens) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par M. Félix Braz), Félix Braz, Camille Gira (par M. Henri Kox), Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

M. Aly Jaerling.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par Mme Sylvie Andrich-Duval), MM. Marcel Glesener (par M. Paul-Henri Meyers), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par M. Lucien Thiel), MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen (par M. Marcel Oberweis), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par Mme Claudia Dall'Agnol), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen (par M. Gast Gibéryen).

(Interruption)

Et geet awer duer.

(Hilarité)

Amendement 2

Sou, mir kommen dann zum Amendement 2, och déposéiert vum honorabelen Här Bettel. De Vote fänkt un.

Vote

Den Amendement ass ofgelehnt mat 41 Nee-Stëmmen, bei 19 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mme Martine Stein-Mergen;

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf (par M. Henri Grethen), Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch (par M. Xavier Bettel), MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger (par Mme Anne Brasseur), Claude Meisch (par M. Charles Goerens) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira (par M. Henri Kox), Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

M. Aly Jaerling.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par Mme Sylvie Andrich-Duval), MM. Marcel Glesener (par M. Paul-Henri Meyers), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par M. Lucien Thiel), MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Fred Sunnen (par Mme Martine Stein-Mergen), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. Ben Fayot), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen (par M. Gast Gibéryen).

Amendement 3

Da komme mer zum Amendement 3, ebenfalls déposéiert vum Här Bettel.

Vote

Den Amendement ass ofgelehnt mat 42 Nee-Stëmmen, bei 18 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf (par M. Henri Grethen), Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch (par M. Xavier Bettel), MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helming (par Mme Anne Brasseur), Claude Meisch (par M. Charles Goerens) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira (par M. Henri Kox), Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

M. Aly Jaerling.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par Mme Sylvie Andrich-Duval), MM. Marcel Glesener (par M. Paul-Henri Meyers), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par Mme Martine Stein-Mergen), MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen (par M. Marcel Oberweis), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par Mme Claudia Dall'Agnol), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen (par M. Gast Gibéryen).

Amendement 4

Den Amendement 4, ebenfalls vum selwechten Auteur.

Vote

Den Amendement ass ofgelehnt mat 42 Nee-Stëmmen, bei 18 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf (par M. Henri Grethen), Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch (par M. Xavier Bettel), MM. Charles

Goerens, Henri Grethen, Paul Helming (par Mme Anne Brasseur), Claude Meisch (par M. Charles Goerens) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira (par M. Henri Kox), Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

M. Aly Jaerling.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par M. Marcel Oberweis), MM. Marcel Glesener (par M. Paul-Henri Meyers), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par M. Lucien Thiel), MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen (par M. Norbert Hauptert), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par Mme Claudia Dall'Agnol), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen (par M. Gast Gibéryen).

Amendement 5

Da komme mer zum Amendement 5 vum honorablen Här Bettel.

Vote

Den Amendement ass ofgelehnt mat 42 Nee-Stëmmen, bei 18 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf (par M. Xavier Bettel), Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch (par M. Henri Grethen), MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helming (par Mme Anne Brasseur), Claude Meisch (par M. Emile Calmes) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira (par M. Henri Kox), Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

M. Aly Jaerling.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par M. Marcel Oberweis), MM. Marcel Glesener (par M. Paul-Henri Meyers), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par Mme Martine Stein-Mergen), MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen (par M. Norbert Hauptert), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. Ben Fayot), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen (par M. Gast Gibéryen).

Amendement 6

Den Amendement 6, och vum Här Bettel.

Vote

Den Amendement ass ofgelehnt mat 42 Nee-Stëmmen, bei 18 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf (par M. Henri Grethen), Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch (par M. Xavier Bettel), MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helming (par Mme Anne Brasseur), Claude Meisch (par M. Charles Goerens) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira (par M. Henri Kox), Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

M. Aly Jaerling.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par Mme Sylvie Andrich-Duval), MM. Marcel Glesener (par M. Marcel Oberweis), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par M. Lucien Thiel), MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen (par Mme Martine Stein-Mergen), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. Fernand Diederich), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen (par M. Gast Gibéryen).

Amendement 7

Da komme mer un den Amendement 7, deen den honorablen Här Braz déposéiert huet.

(Interruptions)

Jo, e gehéiert zu där ganzer Serie. Ech hu gemengt, Dir hätt en déposéiert gehat.

(Interruptions et hilarité)

Et ass also eng Kooperatioun tëschent dem Här Braz an dem Här Bettel, deen Amendement hei.

(Hilarité)

■ **M. Xavier Bettel (DP).**- Mir si gepacst fir d'Amendementen.

(Hilarité)

■ **M. le Président.**- Eng Koproduktioun. Esou, mir kommen elo zum Vote iwwert deen Amendement. Et ass den Amendement 7.

Vote

Den Amendement ass ofgelehnt mat 42 Nee-Stëmmen, bei 18 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf (par M. Xavier Bettel), Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch (par M. Henri Grethen), MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helming (par Mme Anne Brasseur), Claude Meisch (par M. Emile Calmes) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira (par M. Henri Kox), Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

M. Aly Jaerling.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par M. Marcel Oberweis), MM. Marcel Glesener (par Mme Martine Stein-Mergen), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par M. Lucien Thiel), MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis,

Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen (par M. Norbert Hauptert), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par Mme Claudia Dall'Agnol), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen (par M. Gast Gibéryen).

Mir stëmmen dann of am zweete Vote constitutionnel iwwert de ganze Projet de loi, deen am Document parlementaire 5437¹³ steet.

Second vote constitutionnel

De Projet de loi ass am zweete Vote constitutionnel mat 41 Jo-Stëmme géint 8 Nee-Stëmmen, bei 11 Abstentiounen ugeholl ginn.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par Mme Sylvie Andrich-Duval), MM. Marcel Glesener (par Mme Martine Stein-Mergen), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par M. Lucien Thiel), MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen (par M. Norbert Hauptert), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. Marc Angel), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider et Roland Schreiner;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen (par M. Gast Gibéryen).

Ont voté non: MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira (par M. Félix Braz), Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

M. Aly Jaerling.

Se sont abstenus: Mme Vera Spautz;

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf (par M. Xavier Bettel), Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch (par M. Henri Grethen), MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger (par Mme Anne Brasseur), Claude Meisch (par M. Emile Calmes) et Carlo Wagner.

Da komme mer zu de Motiounen, déi déposéiert gi sinn.

Motion 1

Fir d'éischt zu där, déi den honorablen Här Fayot déposéiert huet.

Kënnen mer par main levée ofstëmmen?

(Assentiment)

Jo.

Vote

Wien ass d'accord mat där Motioun?

Wien ass dergéint?

Ech gesinn, dass déi Motioun mat enger ganz grousser Majoritéit ugeholl ass.

Motion 2

Da kënnt d'Motioun, déi den honorablen Här Braz déposéiert huet. Den Här Minister huet gesot, hie kënnt déi Motioun unhuelen.

(Interruption)

D'Motioun 2. Pardon?

(Interruptions)

D'Motioun 2.

Kënne mer da bei där Motioun par main levée ofstëmmen?

(Assentiment)

Vote

Voilà, d'Unanimitéit ass fir d'Motioun.

Da komme mer zur Motioun 3.

Motion 3

Ass de Vote électronique verlaangt?

(Assentiment)

Da stëmme mer elektronesch of.

(Interruption)

Jo, Här Braz?

■ **M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).**- Den delegéierte Minister ass a sengen Ausféierunge virdrun op déi Grënn, firwat dass hien déi hei Motioun net wëilt unhuelen, net agaangen. Ech wär frou, wann ech awer kéint ee Wuert Erklärung kréien.

■ **Une voix.**- Awer just eent.

■ **M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration.**- Vu datt den Débat sech e bëssen erhëtzt hat, hunn ech vergiess drop anzegoen.

Ech mengen, wa mer de Prinzip an e Reglement schreiwen, datt eng Formatioun d'office all Décisioun, fir ee vum Territoire ze éloignéieren, aussetzt, dann ass d'Gefor natierlech grouss, datt - an ech verstinn dat, dat ass kee Jugement, dat ass och keng Condamnatioun - probéiert gëtt d'Formatioun als eng Garantie ze hunn, fir emol net ausgewisen ze ginn, och wann een déboutéiert ass.

Mä et ass ganz evident, an Dir hutt et jo selwer gesot, datt kee Mënsch drun denkt een, dee virum Enn vu senger Formatioun steet oder eventuell och nach ee Joer Formatioun ze maachen hätt a bewisen huet, datt hien déi Formatioun seriö suivéiert huet, fir deen dann ze empêchéieren déi Formatioun fäerdeg ze maachen an dann eventuell heemzegoen, an esou mat engem Bagage heemzegoen, deen him eigentlech soll hëllefen, sech besser erëm a sengem Land ze inséréieren.

Mä et ass ganz schwierig esou eng Dispositioun an d'Reglement ze setzen, an Dir hutt selwer vu Pratique administrative geschwat. Ech soen lech ganz kloer, datt esou eng Pratique administrative, wéi ech se elo grad beschriwwen hunn, wäert applizéiert ginn.

(Interruption)

■ **M. Félix Braz (DÉI GRÉNG).**- ...grad mat deenen Ausféierungen, déi Der do ginn hutt, mengen ech, wär et näischt ze vill - ech wäert dat hei elo net an d'Längt zéien, Dir hutt Äre Standpunkt kloerge-maach -, mä, ech mengen, et wär awer näischt ze vill, wann dat do souwisou dat wäert sinn, wat mer applizéieren, da géing et kengem wéidoen och an d'Reglement ze schreiwen, dass een ënner bestëmmtene Konditiounen kéint d'Assiduitéit, wéi se déi Coursë besichen an esou weider, zum Prinzip derogéieren.

Dass de Prinzip esou festgehalé gëtt aus enger Rei vu Grënn, dat ass jo net contestéiert ginn. Wat contestéiert ginn ass, dat ass, dass mer eng Formulatioun am Projet de règlement grand-ducal hunn, déi ultimativ ass. Eise Virschlag ass dranzeschreiwen, dass een dat ka par dérogation zum allgemenge Prinzip trotzdem ënner bestëmmte Konditiounen dann awer handhaben. Dann hätte mer zumindest dat, wat Dir elo als Pratique administrative ukënnegt a wat mer hei och duerch Är Ausso festgehalen hunn, doduerch dass mer dat och einfach géingen op eng seriö reglementaresch Basis setzen, dass mer et esou géife schreiwen, wéi Der et wäert maachen.

(Interruption)

■ **M. le Président.**- Ech denke schonn, Här Braz, dass den Här Minister dat esou verstanen hat, an ech ginn dovun aus, dass mer elo kënnen zum Vote kommen iwwert déi Motioun?

(Assentiment)

Voilà. De Vote fänkt un.

Vote

D'Motioun ass ofgelehnt mat 41 Nee-Stëmmen, 18 Jo-Stëmmen an enger Abstentioun.

Ont voté oui: MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf (par M. Xavier Bettel), Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch (par M. Henri Grethen), MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger (par Mme Anne Brasseur), Claude Meisch (par M. Emile Calmes) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira (par M. Henri Kox), Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

M. Aly Jaerling.

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par M. Marcel Oberweis), MM. Marcel Glesener (par Mme Martine Stein-Mergen), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par M. Patrick Santer), MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen (par M. Laurent Mosar), Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. Marc Angel), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider et Roland Schreiner;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen (par M. Gast Gibéryen).

S'est abstenue: Mme Vera Spautz.

Dir Dammen an Dir Hären, mir kommen dann zum leschte Punkt vun eisem Ordre du jour, wou mer eis ëm d'Partnerschaftsofkommen mam Tadschikistan bekëmmern. D'Riedezeit ass nom Basismodell festgeluecht, ech wëll dat ënnersträichen. D'Wuert huet elo de Rapporteur, den honorablen Här Marc Angel. Här Angel.

8. 5531 - Projet de loi portant approbation de l'Accord de partenariat et de coopération étabissant un partenariat entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et la République du Tadjikistan, d'autre part et de l'Acte final, signés à Luxembourg, le 11 octobre 2004

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Défense, de la Coopération et de l'Immigration

M. Marc Angel (LSAP), rapporteur.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, och wann et de Basismodell ass, wäert ech net zur Procédure accélérée iwwergräifen a wäert versichen lech kuerz, awer mat e puer Detailer, dëse Projet ze erklären.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien.

■ **M. Xavier Bettel (DP).**- Merci, Här Angel.

■ **M. Marc Angel (LSAP), rapporteur.**- Et geet ëm den Accord de partenariat et de coopération zwëschent de Communautés européennes an hire Memberstaten op där enger Säit an der Republik Tadschikistan op där anerer Säit, wou iwwregens den Acte final hei zu Lëtzebuerg den 11. Oktober am Joer 2004 ënnerschiwwé ginn ass.

Wéi et zu esou engem Accord de partenariat komm ass, ass vläicht interessant. 1989 hunn d'Communautés européennes en Accord iwwert de Commerce an d'Coopération commerciale et économique mat der Sowjetunion ënnerschiwwen. No der Desintegratioun vun der Sowjetunion sinn d'Effete vun deenen Accorde prolongéiert gi mat deene Staten, déi dann onofhängeg gi sinn, an am Mäerz '92 huet dann de Conseil des Affaires générales der Europäescher Kommissioun den Uerder ginn nei Accorden auszeschaffen. Dës nei Accorde sinn eben déi APC, déi Accords de partenariat et de coopération, wat eng nei Form ass zwëschent deene klässchen Accords de commerce et de coopération an den Accords d'association, déi mat osteuropäeschen an zentraleuropäesche Länner ofgeschloss gi sinn.

Dës Accords d'association beinhalten och eng Clause de libre échange a mentionnéieren d'Possibilitéit, fir der Union ze adhéréieren. D'APCen hunn dat net. Dat ass e groussen Ënnerschied. Déi APCen, dat sinn och Accordmitten. Dat heescht, se couvréieren Domänen, déi d'Europäesch Union ugin, an et sinn awer och Domänen, déi ënner national Kompetenz falen. Duerfir musse mir haut och hei deen Accord approuvéieren, nodeem natierlech de Conseil no Avis conforme vum Europaparlament en och schonn approuvéiert huet.

Et si schonn där APCen mat néng Länner ënnerschiwwé ginn: Russland, Ukraine, Armenien, Aserbaidschan, Georgien, Kasachstan, Kirgisistan, Usbekistan a Moldavien. Dat hei ass also elo deen zénkten. An ech hoffen, dass mer an Zukunft och en eelefte kënnen ënnerschiwwen, an dat mat Wäissrussland, wann do eng Kéier demokratesch Verhältnisser herrschen. An ech hoffen, dass den internationalen Drock op déi Diktatur do weider unhält, an dass déi demokratesch Kräfte den ënnerstëtzt ginn, fir dass mer deen heiten Exercice eng eelefte Kéier kënnen maachen.

Tadschikistan ass e Land, dat 56-mol méi grouss ass wéi Lëtzebuerg a 6,7 Milliounen Awunner huet. Et huet Grenze mat Usbekistan, Kirgisistan, China, Pakistan, Afghanistan, an et huet eng interessant ethnisch Mixitéit: 62% sinn Tadschiken, 24% Usbeken, 8% Russen, 1% Kirgisen an 1% Tartaren.

(Coups de cloche de la Présidence)

An Tadschikistan ënnerscheet sech vun deene meeschte Länner an Zentralasien doranner, dass et keen Turkvollek ass, mä et ass e Vollek, wat eng Origine iranienne huet. Wéi dat Land dann onofhängeg ginn ass, war et guer net préparéiert dorobber. Du kuum et zu enger Résurgence vum Islamismus, dee jo vun der Sowjetunion ënnerdréckt ginn ass. An du kuum et zu engem Biergerkrich. Deen huet laang ugedauert. 1994 huet d'UNO du vermëttelt, an et huet nach bis 1997 gedauert, bis et zum Fridde komm ass.

Tadschikistan ass doduerch nach ëmmer dat ärmste Land an där Regioun. D'wirtschaftlech Schied vun deem Biergerkrich waren enorm: 7 Milliarden US-Dollar. Haut liewen nach 83% vun der Bevölkerung vun Tadschikistan ënnert dem Seuil de pauvreté, esou wéi

d'Banque mondiale deen definiert.

Grad duerch dëse Biergerkrich war et net méiglech an den 90er Jore zäitgläich mat deenen aneren néng Länner esou en Accord ze ënnerschiwwen. Duerfir ass dee méi spët komm. Do dertëscht waren dann d'Attentater vum 11. September, an dann ass sech iwwerluecht ginn, deen Accord nach e bësse méi wäit ze fächeren, an och Clausen, déi den Terrorismus an d'Massevernichtung ubetrëffen, dra festzeschreiwen.

Ech kierzen elo, an ech soen lech ...

■ **Plusieurs voix.**- Aaahhh!

■ **Une voix.**- Très bien.

■ **M. Marc Angel (LSAP) rapporteur.**- Ech wollt lech awer nach soen, dass fir d'Mise en œuvre vun deem APC ze iwwerwaachen, zwou Institutiounen agesat ginn:

Eng op der exekutiver Säit, dat ass de Conseil de Coopération. Deen ass zesummegesat duerch Memberen vum Conseil vun der Union a vun der Europäescher Kommissioun, an natierlech vu Membere vun der tadschikescher Regierung.

An dann ass eng zweet d'Commission parlementaire de la Coopération, déi aus Membere vum Europaparlament an aus Membere vum tadschikesche Parlament zesummegesat ginn.

Voilà! De Statsrot erënnert a sengem Avis, dass mir als Europäer all Intérêt hunn, eis Presenz am Häerz vun Zentralasien ze renforcéieren. Et sinn och e puer Artikelen, wou et och ëm den Drogenhandel geet. An Dir wësst, dass Tadschikistan en Nopeschland vun Afghanistan ass, an dass dat déi Voie ass, wou ganz vill Heroin aus dem Afghanistan transitéiert. Duerfir, dee Punkt ass och wichteg.

■ **Une voix.**- Gitt nach d'Zoustëmmung vun Ärer Fraktion.

■ **M. Marc Angel (LSAP) rapporteur.**- Voilà! Ech wollt soen, genau wéi de Statsrot lech et recommandéiert, dëse Projet ze approuvéieren. Ech wollt dann och den Accord gi vun der LSAP-Bänk. An ech soen lech Merci fir Äert Nolauschten.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. le Président.**- Ech wëll dem Här Rapporteur Merci soe fir deen exzellente Rapport. Ech hunn op alle Säite vun alle Fraktiounen vill Zoustëmmung dofir gesinn. A wann ech dervun ausginn, datt d'Regierung näischt Wiesentlech méi bäizefügen huet, da kënnen mer direkt ...

(Hilarité)

... kënnen mer direkt zum Vote ...

■ **M. Nicolas Schmit, Ministre**

délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration.- Ausser fir dem Här Rapporteur Merci ze soe fir dee ganz gudde Rapport!

(Hilarité)

■ **Une voix.**- Très bien.

■ **M. le Président.**- Voilà, da komme mer zum Vote.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi ass mat 60 Jo-Stëmmen ugehall.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par M. Patrick Santer), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen (par Mme Sylvie Andrich-Duval), MM. Marcel Glesener (par M. Paul-Henri Meyers), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par M. Marcel Oberweis), MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen (par M. François Maroldt), MM. Fred Sunnen (par M. Lucien Weiler), Lucien Thiel (par M. Marc Spautz), Lucien Weiler et Michel Wolter (par M. Norbert Hauptert);

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par Mme Claudia Dall'Agnol), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner (par M. Fernand Diederich) et Mme Vera Spautz;

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf (par M. Xavier Bettel), Mme Anne Brasseur, M. Emile Calmes, Mme Colette Flesch (par M. Charles Goerens), MM. Charles Goerens, Henri Grethen (par M. Carlo Wagner), Paul Helminger (par M. Emile Calmes), Claude Meisch (par Mme Anne Brasseur) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam (par M. Félix Braz), François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz, Camille Gira (par M. Henri Kox), Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen (par M. Gast Gibéryen).

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

■ **M. le Président.**- Voilà! Et ass esou décidéiert.

Domat si mer um Enn vun der Sitzung vun haut. Nächst Sitzung ass muer de Mëtten um hallwer dräi.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 19.18 heures)

«Chamber aktuell»

Chamber TV vous propose
tous les vendredis à 19.00 heures
un résumé de l'activité
parlementaire de la semaine.

L'émission est rediffusée
le même soir à 20.00, 21.00,
22.00 et 23.00 heures